

A. Kubiliui pasiūlyta sudaryti Vyriausybę

Vilnius, liepos 14 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė nusprendė teikti Seimui Andriaus Kubiliaus kandidatūrą į premjerus. Prezidentė pokalbyje su šiuo metu dar laikinuoju Ministrų Kabineto vadovu išsakė nemažai kritikos dėl Vyriausybės nenuoseklumo, tačiau pažymėjo, kad pasitikėjimo kreditas dar nėra išnaudotas.

Kaip sakė prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys, per susitikimą valstybės vadovė iš klausė premjero požiūrį į susidariusią padėtį Lietuvoje, į galimą problemų sprendimą.

Valstybės vadovė negailėjo kritikos Ministrų Kabineto darbui. „Šiai Vyriausybei trūksta nuoseklumo ir tvirtumo priimant sprendimus. Nėra solidu, kai rytą priimtas sprendimas neišgyvena iki vakaro“, – prezidentės išsakytus žodžius citavo šalies vadovės atstovas spaudai.

D. Grybauskaitė kalbėdamasi su laikinai pareigas einančiu premjeru

Prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė laikinąjį premjerą Andrių Kubilių.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

pabrėžė, kad sunkmečiu Vyriausybė turėtų visas jėgas sutelkti priimti strateginiams sprendimams, kurie skatintų struktūrines pertvarkas, o ne skubotais sprendimais kaišioti skyles. „Tačiau su visa šia kritika pasitikėjimo kreditas nėra išnaudotas ir

prezidentė po pokalbio apsisprendė teikti Andriaus Kubiliaus kandidatūrą į ministro pirmininko postą svarstyti Seimui, tikėdamasi, kad Kubilius prisiims asmeninę atsakomybę sudarant Vyriausybę“, – sakė L. Balsys.

Užsienio lietuvių mokslininkams – trys mokslo premijos

Vilnius, liepos 14 d. (ELTA) – Trims užsienyje gyvenantiems lietuvių mokslininkams už tarptautinio lygio mokslo pasiekimus ir ryšių su Lietuva stiprinimą bus paskirtos mokslo premijos. Švietimo ir mokslo ministro sudaryta komisija iš 17 kandidatų išrinko tris iškiliausius.

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityje už aktyvų Lietuvos kultūros, lituanistikos ir mok-

slo populiarinimą, už svarius mokslo pasiekimus bei pasiekimų sklaidą Lietuvoje ir pasaulyje skirta kalbininkui Giedriui Subačiui, University of Illinois at Chicago (JAV) Slavų ir baltų kalbų ir literatūros departamento profesoriui.

Premiją pelnė ir okeanologas, University of Delaware (JAV) Jūrų ir žemės studijų koledžo profesorius emeritas Vytautas Viktoras Klemas. Mokslininkas apdovanotas už viso gy-

venimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijų mokslų srityse už ilgametę aktyvią mokslinę veiklą ir pasiekimus okeanologijos kryptyje bei ypač vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslo ir studijų institucijomis bei mokslininkais ir pagalbą užmezgant ryšius su užsienio mokslo įstaigomis.

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse už

ypač svarbius mokslo pasiekimus biomedicinos mokslų srityje ir vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslininkais atiteko biomedicinos mokslų atstovui, Harvard medicinos mokyklos (JAV) Schepens akių mokslinių tyrimų instituto profesoriui vyriausiam tyrėjui Andriui Kazlauskui.

Premijas, kurių tikslas skatinti išeivijos mokslininkus puoselėti lietuviybę, iškilmingai įteikti numatoma spalio mėnesį.

Pervadinta „Mažeikių nafta“

Mažeikiai, liepos 14 d. (ELTA) – Akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcininkas PKN „Orlen S.A.“ nusprendė pakeisti bendrovės pavadinimą. Nuo šiol „Mažeikių nafta“ vadinasis „Orlen Lietuva“.

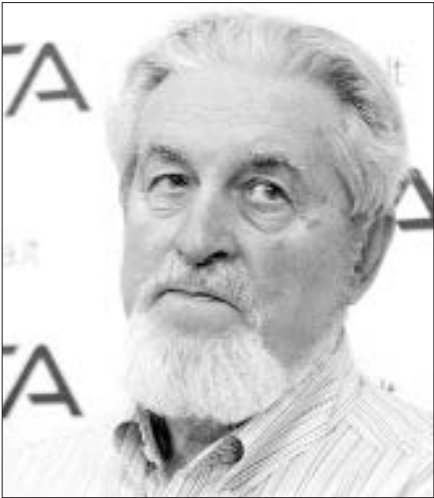
Pasak bendrovės pranešimo, naujas pavadinimas leis lengviau atpažinti įmonės priklausomybę „Orlen“ grupei ir užtikrins sklandesnį, aiškesnį ir paprastesnį bendravimą bei bendradarbiavimą su vartotojais tiek didmeninėje, tiek mažmeninėje rinkoje. Pavadinimas „Orlen Lietuva“ įsigalios jį užregistravus Juridinių asmenų registre.

„Mažeikių nafta“ – vienintelė naftos perdirbimo įmonė Baltijos valstybėse, užsiimanti naftos perdirbimu ir transportavimu bei naftos produktų prekyba. Bendrovė jungia „Mažeikių naftos“ perdirbimo produktų gamyklą, Būtingės terminalą ir Biržų naftotiekį. AB „Mažeikių nafta“ akcininkas yra Lenkijos naftos susivienijimas „Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.“, valdantis 100 proc. bendrovės akcijų.

Kaimo išlikimui skamba pavojaus varpai

Vilnius, liepos 14 d. (ELTA) – Lietuvoje valstybės politika kaimo žmonių atžvilgiu yra bejėgiška, o šimtmečiais buvusiam tautos tradicijų ir kalbos puoselėtoji kaimui šiandien iškilo grėsmė. Nors sukurta dešimtys planų, Lietuvos kaimas iki šiol neturi savo ateities vizijos. Antradienį, Žalgirio mūšio išvakarėse, Žalgirio nacionalinio pasipriešinimo judėjimo sumanymu surengtoje diskusijoje „Telkiamos jėgos ‘Žalgirio mūšiui’ už Lietuvos kaimo išlikimą“ dalyvavo Lietuvos kaimo išlikimo visuomeninės tarybos iniciatyvinės grupės (LKIVTIG) nariai.

Pasak LKIVTIG, valstybė nekreipia dėmesio į kaimo gyventojų poreikius ir galimybes, o jaunajai kartai nesudaro sąlygų aktyviai dalyvauti įsijungiant į Europos bendruomenę. Vis rečiau net į didesnes kaimo vietas užsuka autobusas, duris užveria pašto skyriai, prastėja keliai, uždaromos kaimo mokyklos, bibliotekos, kitos kultūros įstaigos. Be to, aktyviausių kaimo gyventojų emigracija tapo neatsiejama.

Profesorius Antanas Buračas.

Eltos nuotr.

Vienas iš LKIVTIG narių, M. Romerio universiteto profesorius Antanas Buračas prisiminė kaimo politiką pirmosios Nepriklausomos Lietuvos metais. Anot jo, ilgus šimtmečius kaimas buvo kultūros, tradicijų išsaugojimo vieta, deja, šiuo metu dėl netikusios valstybės politikos kaimas praranda lietuviybės puoselėtojo vaidmenį.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. „Kuni-gaikštienės Gražinos“ būrelis California (p. 2)
- Istorijos lobynus graužia nerimas (p. 3)
- Per Atlantą su valingu generolu, garsiu artistu ir lietuviškai kalbančiu armėnu (p. 4, 11)
- Komentaras. Adamkus – demokratinis prezidentas (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- PLB XIII seimo trečioji diena (p. 6)
- Mažoji Lietuva (p. 8)
- Atsiminimai (52) (p. 9)

Valiutų santykis

1 USD — 2.47 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Ar žinojote, kad po Antrojo pasaulinio karo iki dabar Vokietijoje nebuvo teikiami medaliai už narsą? Tik š. m. liepos 6 d. Vokietijos kanclerė Angela Merkel tokius medalius pirmą kartą įteikė keturiems, Afganistane tarnavusiems Vokietijos kariuomenės kareiviams. Nauji medaliai – Bundeswehr Cross – pirmąna originalius Napoleono laikais atsiradusius geležinius kryžius (Iron Cross). Nacių laikais, pridėjus svastiką, tokie medaliai buvo ypač dosniai dalijami Hitlerio. Pasibaigus karui ne tik Vokietijos tauta, bet ir jos kariuomenė turėjo stoti į nelengvą akistatą su savo nacine praeitimi. Vienas iš pasirinktų tokios akistatos kelių ir buvo atsisakymas teikti medalius už drąsą net ir labiausiai nusipelnusiems kariams. Lietuva, iki šiol stojanti į ne vieną skaudžią akistatą su savo istorija, tokių ar panašių susilaikymų, atrodo, nesvarsto.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Kunigaikštienės Gražinos“ būrelis California valstijoje

v.s. VANDA ZELENIENĖ

Per keturiasdešimt penkerius metus skautybėje išaugęs būrelis – mielas ir savas, ypač amžiumi vyresnėms sesėms. Ir jos tikrai labai džiaugiasi, kai į būrelį įstoja jaunesnės, mūsų skautiškoje padangėje išaugusios sesės, pamilusios lietuvišką skautybę, norinčios sugrįžti į aktyvų skautavimą.

Tradiciskai būrelio veiklos metus sesės užbaigia Kalėdine sueiga. Visos sueina kartu su savo artimaisiais ir kviestiniais svečiais iš rajono. Vaišės būna suneštinės, visada pagamintos pagal Kūčių valgių receptus.

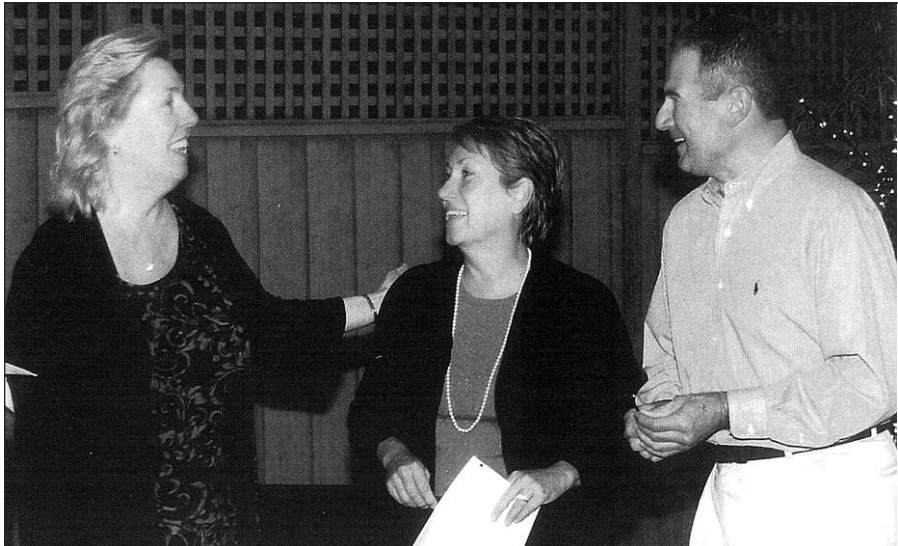
2008 m. sueigoje brolis Kęstas Reivydas visus pralinksmino apdai nuodamas gražiniečių veiklą. Ir gana tiksliai. Visiems išdalinęs kupletų lapus ir pritardamas gitara pagal visiems žinomą kalėdinę melodiją, pradėjo smagiais posmais: „Mes esam gražinietės, mėlynšlipsės amžinai, visur dalyvaujam – visas išvardinti sunku, nes mes tarnaujame kartu... Kai reikia kam padėt, rikiuojamės kartu, remiam skautus ir skautes – jų lytis nesvarbu... Pareigas mes išpildom, mes nepasiduodame, nors mūsų pusė jau tikrai į pensiją išėjome... Mes esame gražinietės amžinai, kol mes dar visos gyvos, kartu dainuojame garsiai...“ ir t.t. Ačiū broliui Kęstui už paskatinančias mintis.

Ši Kalėdinė sueiga vyko sesės Darijos Žaliūnaitės-Francesco naujai pastatytuose puikiuose namuose. Ji pati juos suplanavo ir prižiūrėjo statybą. Kaip žadėjo, svetainė buvo erdvi, su plačiu išėjimu į žaliuojantį kiemą, apsodintą medeliais, vidury – pievelė. Užėjus prieblandai, medeliai sužibėjo daugybe lempučių. Ant pievelėje pastatyto puošnaus staliuko buvo uždegtos trys didelės žvakės – ženklas sueigai pradėti ir visiems išeiti iš svetainės. Susirinkusius apsupo tylą, ilgesingai aidėjo mirusiųjų gražiniečių pavardės, o žvakių liepsnelės tarsi bylojo, kad kada nors visos vėl susitiksime.

Atskirai buvo uždegtos mažesnės žvakutės tik prieš keletą savačių mirusioms sesėms a. a. Rūtai Aneliauskienei ir a.a. Jūratei Stage. Trečioji žvakutė buvo skirta mirusiam būrelio prieteliui Wakter Balchas, mūsų sesės Danutės mylimam vyrui. Sesė Danutė, savo dviejų sūnų apsupta, jautriai kalbėjo apie šeimos netektį, dėkojo ją lankiusioms gražinietėms jai sunkiu metu.

Brolis Kęstas Reivydas Kalėdinėje sueigoje pas gražinietes.

„AČIŪ!“ sako sesė Audra Reivydienė namų šeimininkams Darijai ir John Inos Petokienės nuotraukos

„Kunigaikštienės Gražinos“ būrelio sesės California valstijoje su savo artimaisiais ir kviestiniais svečiais.

Tony Balchas nuotr.

Sueigos metu suaukoti pinigai buvo skirti šv. Juozapo globos namų našlaičiams, skautukams nupirkti stovyklinius reikmenis ir apmokėti transporto išlaidas vežant juos į stovyklas ir sueigas.

Būrelio veiklos planavimu rūpinasi keturios sesės vadovės: s.fil. Audra Reivydienė, ps. Laima Balchienė, vyr. sk. Darija Žaliūnaitė-Francesco ir vyr. sk. Laima Sturonaitė. Šios skautybei pasišventusios sesės pasilieka būreliui vadovauti dar ketvirtai kadencijai, už ką būrelio sesės joms yra labai dėkingos.

Pavasarinės Kaziuko mugės darbai (valgykla, rankdarbių stalas) buvo pelningi, surinktos lėšos bus vėl padalintos skautiškiems reikalams. Prieš vasaros atostogas birželio 20 d. buvo sušaukta sueiga pasitarti, pasidalinti naujais sumanymais, pasvarstyti ir seseriškai pabendrauti sesės Birutės Prasauskienės svetinguose namuose.

ISTORIJS LOBYNUS GRAUŽIA NERIMAS

RIMANTAS VARNAUSKAS

Valdžiai užsimojus naikinti Vilniaus centre istorinį paveldą sukauptusias bibliotekas, Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) vadovybė teisinas tenorėjusi išgirsti nuomones apie šių mokslo centrų ateitį.

Švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius dar pavasarį Saulėlydžio komisijai išsiuntė raštą, kuriuo paragino ją įvertinti galimybes „optimizuoti Lietuvos mokslinių bibliotekų tinklą“. Ministras pasiūlė „konsoliduoti“ Vilniaus mieste įsikūrusias įstaigas. Pavyzdžiui, Lietuvos technikos bibliotekos fondus perkelti į statomą Vilniaus universitetui (VU) priklausysiantį Nacionalinį atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centrą (MKIC) Saulėtekyje. Iš VU centrinės bibliotekos perkėlus dalį leidinių į MKIC, jiems rastųsi vietos moderniose saugyklose. Ministras taip pat siūlo Mokslų akademijos bibliotekos senuosius leidinius perkelti į VU centrinę biblioteką, kitus – į MKIC.

Įžvelgia naikinimą

„Visi suprantame, ką reiškia terminas „optimizavimas“. Tai – elementarus bibliotekos naikinimas, – LŽ tvirtino Mokslų akademijos bibliotekos direktorius dr. Juozas Marcinkevičius. – Ši biblioteka, kurios ištakos siekia XVI amžių, išgyveno įvairias okupacines valdžias, o nepriklausomos Lietuvos valdžia nutarė ją naikinti.“ Ypač pikantiška, kad tai užsimota minint Lietuvos vardo tūkstantmetį.

Mokslų akademijos biblioteka įkurta 1941 metų sausio 16-ąją kartu su pačia akademija. Ji gavo buvusios Valstybinės Vrublevskių bibliotekos (šios steigėjas – garsus tarpukario advokatas Tadas Vrublevskis) rūmus ir fondus. Tuo metu biblioteka turėjo apie 163 tūkst. tomų knygų, daugiau kaip 35 tūkst. rankraščių, didelį numizmatikos bei kartografinės medžiagos rinkinį ir nemažą paveikslų rinkinį.

T. Vrublevskis, kurio vardu pavadinta viena centrinių sostinės gatvių, savo testamente nurodė rinkinius dovanojantis su keliomis sąlygomis: kad fondai nebūtų skaidomi ir išvežti iš Vilniaus, kad rinkiniai nebūtų perduoti VU. T. Vrublevskis buvo labai įsižeidęs ant tuomečio Lenkijos diktatoriaus Jozef Pilsudski, kuris sulaužė Suvalkų sutartį ir okupavo Vilniaus kraštą, o J. Pilsudski atkurtas tuometis Stepono Batoro universitetas net nepakvietė dėstyti nuo okupacinės valdžios paprastus žmones gynusio advokato.

Pasak J. Marcinkevičiaus, Mokslų akademijos bibliotekos perkėlimas – labai pavojingas. „Tokiais atvejais visada kas nors vertingiausio prapuola, nubyra, paprasčiausiai vagiliai pasidarbuoja, – tikino jis. – Sugriūva visa sistema, bibliotekos darbas sutrikdomas mažiausiai keleriems metams.“ Šios bibliotekos fondą sudaro apie 3 mln. 800 tūkst. egzempliorių dokumentų, iš jų – 261,394 rankraštiniai.

Mokslų akademijos biblioteka – valstybinės reikšmės universali mokslinė biblioteka, informacinius fondus nuolat pildanti Lietuvoje ir už

sienyje išleidžiamais įvairių mokslo šakų spaudiniais ir kita informacine medžiaga.

„Kai kas teigia, kad Vilniuje bibliotekų yra per daug. Man atrodo, kad per daug yra smuklių, tačiau jų niekas neuždaro“, – stebėjosi J. Marcinkevičius. Jis vylėsi, kad naujoji krašto prezidentė pasistengs, kad Vyriausybėje neliktų prieš kultūrą nusiteikusių ministrų.

Tik žvalgyba

„Niekas nieko neketina uždaryti. Šis siūlymas Saulėlydžio komisijai tėra noras išgirsti įvairias nuomones apie mokslinių bibliotekų funkcijų peržiūrėjimą“, – apie ŠMM sumanytus aiškino viceministrė Nerija Putinaitė. Anot jos, bibliotekininkai gali būti ramūs dar mažiausiai porą metų, kol bus baigtas statyti MKIC. „Greičiau niekas nevyks“, – žadėjo viceministrė.

N. Putinaitė tvirtino, kad plačiai neviešinamas ŠMM raštas atsirado pasigirdus siūlymams sujungti tam tikras su mokslo institucijomis susijusias bibliotekas į vieną. „Ne visos bibliotekos turi reikiems spaudiniams tinkamas saugyklas, o investicijoms į jas lėšų nėra. Yra daug šakinių bibliotekų, kurių fondai išblaškyti po įvairias vietas. Gal ne viską į vieną pastatą sukelsime, gal Saulėlydžio komisija pasiūlys nieko nekeisti, – sakė N. Putinaitė. – Mūsų tikslas – įvertinti mokslo bibliotekų problemą. Mokslų akademijos biblioteka dirba, jos fondai neblogi, bet ji turi gausybę padalinių institutuose. Gal net jūsų asmeninė biblioteka didesnė nei tų atskirų fondelių.“

Viceministrė pabrėžė, kad siekiama kuo mažesnio išsibarstymo, geresnių prieigos vietų, vientisesnių informacinių bazių. „Tokios reformos nėra savitikslių, ne pinigai mums rūpi, o nacionalinis paveldas ir kokybiškesnis mokslas“, – tvirtino ji.

Reikia pastatų?

Tiek Mokslų akademijos, tiek Technikos, tiek Medicinos, kurią norima iškeldinti į Santaros slėnio gyvybės ir medicinos centrą, bibliotekos įsikūrusios pačiame sostinės centre arba senamiestyje, strategiškai svarbiose vietose esančiuose dideliuose pastatuose.

„Žinoma, tai – labai patogi vieta viešbučiui ar kokiai nors viešų pasilinksminimų įstaigai“, – neabejoja J. Marcinkevičius. Jis priminė, kad Lenkijos okupacinė valdžia 1925 metais pastatą specialiai bibliotekai už 500 dolerių pirkė iš grafų Tiškevičių.

„Apie jokių pastatų pardavimą nė kalbos nebuvo. Sprendimų link nepajudėta nė per žingsnį, – tikino N. Putinaitė. – Matome visus niuansus. Be bibliotekų vadovų, kurie geriausiai žino padėti, nieko daroma nebus.“

Pasigenda analizės

Mokslų akademijos mokslinis sekretorius, knygotyrininkas Domas Kaunas pripažįsta, kad taupymas pertvarkant bibliotekas galbūt ir reikalingas. „Tačiau tai daryti būtina

Mirusiojo pagerbimas ar trumpalaikis išprotėjimas?

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Kai prieš daugelį metų baigęs universitetą laukiau mobilizavimo į JAV kariuomenę, Čikagoje vairavau bendrovės „Yellow“ taksiką. Daug tada išmokau. Išmokau, kad bet kokią akimirką pasaulyje kas nors darosi ir kad apie tai reikia šiek tiek žinoti, nors tie įvykiai ir nebūtų asmeniškai įdomūs. Tada vežiojami klientai norėdavo kalbėti apie vykstantį beisbolo turnyrą ir jų mėgstamas komandas. Aš nieko apie tai nežinojau, todėl kalbai nukrypus į tos sporto šakos pusę, man tekdavo tik pritariančiai galvą palinksėti. Jau daug metų žiūriu amerikietiško futbolo žaidynes „Super Bowl“, bet ne todėl, kad man jos būtų įdomios. Žiūriu, nes kitą dieną visi pažįstami, kartais be eilės, nori savo išpūdžiais pasidalinti. Išmokau, kad verta apie tuos įvykius šiek tiek žinoti, kad nebūtum laikomas nemokša atėjūnu iš kito pasaulio.

Turėdamas tokių požiūrį nevengiau žinių apie Michael Jackson mirtį birželio mėn. 25 d. Žinia apie mirtį nubangavo per pasaulį plačiai ir greitai. Tai, be abejo, elektroninio amžiaus nuopelnas. Tačiau žinia ne tik nubangavo. Pirmosios bangos sukėlė kitas, didesnes ir ilgiau trunkančias bangas. Pirminė bangelė tapo tarsi kokia audra. Vienu metu net atrodė, kad kitos žinios apie pasaulinius įvykius sustojo, nes žiniasklaida beveik visą savo dėmesį skyrė šiam asmeniui. Tik po poros savaičių tas ištemptas dėmesys pamažu pradėjo atslūgti, bet nereikia būti pranašu, sakant, kad mirties metinių ir kitomis progomis Jackson kultas bus gaivinamas ir toliau skatinamas.

Žinią apie Jackson mirtį išspausdino ir „Draugas“, pasinaudodamas „Baltic News Service“ (BNS) paruoštomis žiniomis. Ten rašoma, kad staugi mirtis dainininką ištiko dėl vaistų, kuriuos jis vartojo ruošdamasis koncertams, turėjusiems įvykti Didžiojoje Britanijoje. Tame pranešime BNS velionį vadina žymiuoju muzikos karaliumi. Iš pradžių apie mirties priežastį nebuvo nieko daugiau skelbiama, kol nebus atliktas palaikų skrodimas.

Kitame Lietuvos žiniasklaidos (alfa.lt.inf) pranešime jau pateikta daugiau detalių, sužinotų po skrodimo. Pranešime kalbama apie „pragariškas paskutines žvaigždės gyvenimo dienas“. „Visas dainininko kūnas buvo nusėtas adatų paliktomis žymėmis...“ Kūno svoris buvo nukritęs iki 51 kg. Po skrodimo jo skrandyje buvo rastos tik tabletės. Patologų teigimu, tabletės dainininkas vartojo prieš nuskausminamųjų vaistų injekciją, kuri, manoma, sustabdė atlikėjo širdį. Bandant jį atgaivinti, buvo sulaužyti keturi šonkauliai.

Artėjant laidotuvių dienai, veltui buvo dalinami bilietėliai į šermenų ceremoniją. Norą bilietėlius gauti pareiškė 1.6 milijonai žmonių. Bilietėlius loterijos būdu gavo apie 17,000 išrinktųjų. Laidotuvių ceremonijos buvo rodomos visam pasauliui. Įdomiu sutapimu tą pačią dieną – liepos 6 d. – Vilniuje buvo susirinkę daugelio kraštų karaliai, karalienės, prezidentai, ministrai pirmininkai pagerbti Lietuvos istorinius įvykius. Nors pasaulio žiniose ieškojau nors mažiausios užuominos apie įvykius Vilniuje, pasaulio žiniasklaida buvo užsiėmusi Jackson spektakliu. Iš anksto buvo pranešta, kad velionio pagerbime dalyvaus Stevie Wonder, Mariah Carey, Lionel Richie, Kobe Bryant, Martin Luther King III ir kitos įžymybės. Pačių laidotuvių, karsto pakasimo kapinėse nebuvo. Kada ir kur tai įvyks, dar laikoma paslapyje.

„Time“ žurnalo liepos 14 d. laidoje James Poniewozik rašo apie tylos galią sporto arenoje vykusiame spektaklyje. Jis aprašo tylos minutę, kuri buvo labai tinkanti ir įspūdinga. Arenoje buvo užgesintos visos šviesos. Tą akimirką viso pasaulio žiniasklaida susilaikė nuo bet kokių komentarų. Sekė prasminga tyla, ilgai liksianti dalyvių atmintyje. Po to susirinkusieji prideramai dainavo „We Are the World“ ir „Heal the World“ dainas. Jos turbūt buvo sukurtos velionio ar bent jau jo išgarsintos.

Taigi, mirė taip vadinamos „pop“ muzikos karalius. Pasaulis į jo mirtį sureagavo taip, lyg būtų miręs koks nors pasaulio patriarchas ar geradaris. Kaip kas mokėjo, taip stengėsi mirusį pagerbti, kaip nors jį prisiminti bei įamžinti. Besistengiant kartais atrodė, kad pasaulis persistengė ir bent laikinai išprotėjo ar prarado sveiką saiką. Tačiau žiniasklaida pamažu grįžta prie kitų pasaulio įvykių aprašymų. Skandalais besiverčianti spauda dar ilgą laiką skelbs visokias būtas ir prasimanytas istorijas apie Jackson gyvenimą ir mirtį. Jau dabar teko nugirsti užuominų, kad neva niekas tikrai nežino, kur yra velionio lavonas. Norint išvengti gerbėjų spūsties, šeima nenori Jackson palaidojimo vietos paviešinti. Jau plinta spėliojimai apie paliktą testamentą, Jackson trijų mažamečių vaikų ateitį ir Jackson gydžiusių ir jį nugydyusių gydytojų atsakomybę.

atlikus pranašumų ir trūkumų analizę. Dabar siekiama ‘optimizuoti’ stambius objektus miesto centre. Čia aiškiai slypi kokių nors grupuočių noras užvaldyti menkai ginamus kultūros objektus, – sakė jis. – Mi-

nistras G. Steponavičius pirmasis turėtų gulti kryžiumi ir ginti viešąjį interesą, tačiau viskas vyksta priešingai.”

„Lietuvos žinios“

PER ATLANTĄ SU VALINGU GENEROLU, GARSIU ARTISTU IR LIETUVIŠKAI KALBANČIU ARMĖNU

**Prieš 60 metų ant mūsų laivo, šaunių imigrantų tarpe,
Prez. Adamkus nebūtų radęs nei suplyšusių kelių, nei kiaurų batų**

R. JOHN RAPŠYS

Laivo ragas storai ir ilgai subau-bė tris kartus ir mes pajudėjom nuo krantinės Bremerhaven uoste. Buvo saulėtas 1948 m. gegužės 3 d. vėlyvas rytas. Mes – buvę įvairių pabėgėlių (DP) stovyklų Vokietijoje gyventojai: estai, latviai, lietuviai, ukrainiečiai. Taip pat gausybė lenkų ir saujelė žydų.

Lietuvius, kaip ir visada, išlydėjo ir palaimino Grohn pereinamosios stovyklos kapelionas, visuomet links-mas kun. Vaclovas Šarka, kurio pri-micijose mano tėveliai prieš 3 metus dalyvavo.

Visi susikimšę prie borto akimis palydėjo nutolstantį krantą. Daug kas verkė. Bet ne dėl Vokietijos ver-kė. Verkė, nes teisingai nujautė, jog didžioji dauguma savo gimtųjų namų niekad nebepamatys.

Mus tuoj suskirstė į dvi grupes: moteris su mažais vaikais ir vyrus su berniukais. Tautybių nepaisė. Vyrų patalpose buvo trijų aukštų lovos, o moterų tik dviejų. Ant savo lovos ra-dau gražiai sulankstytas dvi kariš-kas antklodes ir dvi baltas paklodes. Ant pagalvės taip pat gražiai sulanks-tytas baltas užvalkalas.

Po pagalvės radau netikėtą lobį: tris iliustruotas knygytes apie Tar-zaną – spalvotus komiksus. Kadangi aš jau ir tada laisvai angliškai kalbė-jau, tai vaikai vis manęs prašydavo „paskaityti lietuviškai apie Tarzaną“. Matyt, koks kareivis, išlaipintas Vokietijoje, pamiršo tuos komiksus ar šiaip paliko kitiems.

Laivas: beveik naujas milžinas

Ant lovos taip pat radau informa-cinį lapuką, iš kurio šį tą sužinojau apie mūsų laivą – „U.S. Army Trans-port Gen. Wm. G. Haan“. Laivas bu-vo didžiulis, 590 pėdų ilgio, 76 pėdų pločio ir, pilnai pakrautas, svėrė 16,250 tonų. Denis stovėjo 27 pėdas virš vandens. Greitis – iki 22 mazgų.

O kas tas generolas Haan? Pa-sirodo, kaip jaunas leitenantas pasi-žymėjo Filipinų karuose, o Pirmojo pasaulinio karo metu Prancūzijoje va-dovavo Amerikos armijos 32-ai divi-zijai.

Laivas, palyginti buvo naujas. Statytas 1945 m. dar suspėjo daly-

vauti paskutiniame ir bene aršiaus-iame karo mūšyje Okinawa saloj prieš japonus tų metų balandžio ir gegužės mėnesiais. Tada jis talpino 3,500 pilnai ginkluotų Amerikos ma-rinų. Net ir nesvajojau, kad po 5 metų ne tik vilkėsiu tų marinų uni-formą, bet taip pat atsidursiu toj pačioj Okinawa saloje.

Po karo laivas buvo perleistas armijai ir iš vidaus pertvarkytas. Buvo išimta daug lovų ir įtaisyti maži patogumai: biblioteka, sporto saliukė su ping-pong stalais ir kitais įrengi-mais ir laivo krautuvėlė, kur galėjai už dolerius nusipirkti šokoladų, pa-sūdytų „Planters“ riešutų ir kitų dalykelių.

Armija su šiuo laivu vežiodavo Amerikos karius okupacinei tarnybai Vokietijoje ir Austrijoje, o grįždavo Amerikon su pulkais pabėgėlių. Tuo laiku laivas talpino apie 1,700 žmo-nių, bet mūsų buvo tik 1,200.

Nėra nė vieno skudurliaus

Prez. Valdas Adamkus prieš kiek metų yra pasakęs, kad mes po karo atvažiavom į Ameriką „su suplyšu-siomis kelnėmis ir kiaurais batais.“ Tai hiperbolė, užtepta absurdu. To-kių driskių, kategoriškai pabrėžiu, laive nebuvo nė vieno. Nebuvo jų ir mūsų Ingelstadto stovykloje.

Laive mane tuojau sudomino nematyti ir negirdėti valgiai. Porą bananų dar Lietuvoje prieš karą esu ragavęs. Ir vieną apelsiną buvau gavęs iš Amerikos kario. Bet greip-fruto ir ananasų niekad nebuvau val-gęs.

Man ypač patiko pusryčių javai-niai (corn flakes) su pienu. Taip pat bulvių pirštukai (french fries) ir ma-karonai su oranžiniu sūriu (macaroni and cheese). Dar dvi naujovės: šoko-ladu aplietos skylėtos spurgos (dogh-nuts) ir itališki makaronai su pomi-dorų padažu ir mėsos kukuliais (spa-ghetti and meatballs).

Baisi jūros liga

Bet neilgai aš tais skanėstais galėjau džiaugtis. Plaukiant Šiaurės jūra, vanduo buvo ramus. Bet įplau-kus į Lamanšo kanalą (English Chan-nel) bangos smarkiai pakilo. Visi pradėjo sirgti jūros liga – važiuoti į

Paskutinė nuotrauka Vokietijoje, 1949 m. Kairėj autorius su broliais Gintautu ir Vidmantu.

Ryga, kaip anksčiau sakydavo.

Susirgau ir aš. Sirgau dvi dienas, kaip sadistų vaikų sumuštas katinas. (Taip, tokį kartą teko išgelbėti.) Blo-giausiai, kai jau iš seniai ištuštinto skilvio kažkokia pasiutusi jėga (dry heavens) nepaleisdavo tampiusi. Atro-do, kad išraus ir plaučius, ir vidurius. Guli, sėdi, stovi – niekas nepade-da. Nėra kur pabėgti nuo dieną-naktį laivo siūbavimo ir lingavimo. Tačiau trečią dieną atbudęs pajutau keistą jausmą – alkį! Labai atsargiai pradė-jau valgyti, ir kuo toliau, tuo geriau.

Po daugelio metų priėjau prie išvados, kad Dievas mane tada baudė, ne tik už tuometines, bet už būsimas nuodėmes. Bet kadangi Dievas yra nepaprastai gailestingas, tai Jis mane nuo tolimesnių jūros ligų atleido. Plaukiojęs beveik visose jūrose įvairaus tipo laivais – nuo valties iki didžiausio pasaulyje lėktuvnešio – daugiau nesirgau jūros liga nė sekun-dę.

Bravo generolas

Iš mūsų stovyklos laive sutikom tik Jareckų šeimą. Bet buvo ir pažįs-tamų, nematytų nuo Lietuvos laikų. Tėveliams buvo netikėtas malonu-mas pamatyti gen. Kazį Musteikį su šeima: žmona ir gal kokių 14-kos metų dukra Gražina, kuriai šis var-das ypatingai tiko.

Tėvelis, pats būdamas kariškis (pulkininkas, aviacijos generalinio štabo viršininkas), labai gerbė gen. Musteikį kaip uolų kataliką, gabų karininką, pavyzdinę šeimą vyrą ir tvirtą patriotą.

Visuomet, progai pasitaikius, tė-velis visiems primindavo, kad iš 4 generolų ministrų taryboje tik gen. Musteikis pasisakė už pasipriešinimą ginklų sovietams. Tai įvyko per pas-kutinį posėdį prezidentūroje 1940 m. birželio 15 d. ankstų rytą. Popiet sovietų tankai jau tarškėjo Vilniaus ir Kauno gatvėmis.

Iš tėvelio pasikalbėjimų su gen. Musteikiu sužinojau, kad ir pats prez. Smetona pritarė ginkluotam pasipriešinimui. Taip pat pritarė drąsūs ministrai Jokantas ir Šakenis. Visi kiti frakuoti ir medaliuoti „did-

vyriai“ nutarė „Ne“. Taip ir buvo palaidota Lietuvos nepriklausomybė, 9–4 balsų santykiu.

Mano tėvelis dažnai kartodavo: „Laidojant ir paprastą kareivį iš šau-tuvų paleidžiamos trys salvės, o laidojant Lietuvos nepriklausomybę nepaleidom nė vieno šūvio.“

Teatro pažiba

Tėveliai laive sutiko dar vieną gan jauną, bet seną pažįstamą – Hen-riką Kačinską. Jis buvo išgarsėjęs kaip vienas iš pirmaujančių Lietuvos dramos teatro artistų. Įdomiai papa-sakojo apie užkulisinį gyvenimą Klai-pėdos, Kauno ir Vilniaus teatruose. Kačinskas buvo atlikęs daugiau nei 100 įvairių dramos ir komedijos vaid-menų – nuo Krėvės iki Šekspyro vei-kalų.

Publikos gal mėgstamiausias buvo jo Vinco Kudirkos vaidmuo, to paties vardo K. Inčiūros pjesėje. Neatsiliko populiarumu ir jo atminti-ni vaidmenys iš V. Krėvės „Šarūno“ ir kitų dramų. Visa tai išgirdau iš tėvelių ir iš kitų laivu plaukiančių lietuvių, kurie Kačinską daug kartų scenoj buvo matę.

Jis taip pat buvo pagarsėjęs savo literatūriniais skaitymais ir dekla-macijomis per radiją. Bendrakeivių paprašytas, Kačinskas mielai padek-lamuodavo ką nors iš savo gausaus repertuaro.

Jis turėjo labai gražų balso tem-brą, todėl apie Kačinską buvo galima sakyti, ką vėliau žmonės apie britų aktorį Richard Burton sakydavo: jis gali visą valandą telefono abonentą skaityti, ir publika net nepajudės.

Dienotvarkė, kapitonas

Laive buvo nustatyta dienotvar-kė: 7 val. keltis, paskui pusryčiai, pa-talpų ir išviečių valymas, pietūs, laivo darbai (dažymas, denių valymas), 5 val. vakarienė ir 10 val. „lights out“ – šviesų pritemdymas.

Darbams parinkdavo jaunesnius vyrus, kurie taip pat dirbo prie virtu-vės. Laivo virėjai gamino maistą, o šie vyrai maistą išdalindavo mums einant per eilę. **Nukelta į 11 psl.**

„Marine Phoenix“ – tokio pat tipo laivas, kaip „Gen. Haan“ 1955 m. Šis laivas parvežė autorių namo po tarnybos Tolimuosiuose rytuose su 3-čia Amerikos marinų divizija. Savaitę vėliau „Marine Phoenix“ audroj nuskendo!

„Boersig Studio“ nuotrauka

KOMENTARAS

V. Adamkus – demokratinis prezidentas

ALGIMANTAS GURECKAS

Prieš trejus metus, 2006 metais, Vilniaus rajono savivaldybė, kurią sudaro lenkai, ėmė uždarinėti lietuviškas mokyklas. Vilniaus rajone per 22 procentus gyventojų yra lietuviai, 61 procentas lenkai, likę – gudai, rusai, totoriai ir kitų tautybių. Lietuviai prarado teisę siųsti savo vaikus į lietuviškas mokyklas. Taip pat ta teisė buvo atimta iš tų lenkų, kurie savo vaikus leido į lietuviškas mokyklas, kad jie ten gerai išmoktų lietuvių kalbą.

Prezidentas Valdas Adamkus tuo susirūpino. Jis pasiuntė tada buvusiam ministrui pirmininkui Gediminui Kirkilui laišką, įsakmiai jam primindamas pareigą užtikrinti visiems Lietuvos gyventojams teisę ir galimybę siekti mokslo valstybine lietuvių kalba. Neteko skaityti, ar Kirkilas ką nors dėl lietuviškų mokyklų darė ar ne, bet prezidento laiškas paaiškina, jog jis pats piliečių teisių apginti negalėjo. Jam beliko priminti ministrui pirmininkui jo pareigas, jis galėjo Kirkilą raginti, gal ir pabarti, bet pats veikti teisės neturėjo.

Kai prezidentu buvo Algirdas Brazauskas ir į jį kreipdavosi visuomenės veikėjai, pasipiktinę valdininkų savivaliavimu, korupcija ar kitomis blogybėmis, jis jiems atsakydavo: „O ką aš galiu padaryti? Pasiskaitykite Konstituciją.“

Lietuvos Respublikos prezidento galios ir pareigos išvardytos Konstitucijos 84 ir 85-tame straipsniuose. Nors ten surašyti 25 prezidento veiksmai, bet didžiajai daugumai jų reikalingas Seimo, Vyriausybės, ministro pirmininko ar atitinkamo ministro pritarimas. Jis pats vienas gali priimti tik užsienio valstybių diplomatinių atstovų įgaliojamuosius ir atšaukiamuosius raštus, skirti apygardų ir apylinkių teismų teisėjus, suteikti Lietuvos pilietybę, skirti aukštuosius karinius laipsnius, valstybinius apdovanojimus ir teikti malonę nuteistiesiems. Jis turi įstatymų leidybos iniciatyvos teisę ir gali vetuoti Seimo priimtus įstatymus, bet Seimas gali jo veto atvesti paprasta visų Seimo narių dauguma, o konstitucinį įstatymą – 3/5 dauguma.

Prezidentas yra vyriausias ginkluotų pajėgų vadas, bet jis be Seimo pritarimo negalėtų atleisti kariuomenės vado, net jei karo atveju kariuomenės vadas pasirodytų pasimetęs ir nesugebęs krašto gynybai vadovauti, o Seimui būtų neįmanoma susirinkti, kad galėtų prezidento sprendimui pritarti. Vyriausias ginkluotų pajėgų vadas su tokiais ribotomis galiomis – tai tik iškilmingoms rikiuotėms pasveikinti ir paradams priimti.

Gerb. Jeronimas Tamkūtonis išsamiai savo straipsnyje „Žvilgsnis į V. Adamkaus prezidentavimą“ („Draugas“, 2009 m. birželio 23, 24, 25 ir 26 d.), teisingai įvertino sunkią ir pavojingą Lietuvos žmonių padėtį, korupcijos persmelktą sovietinio stiliaus nomenklatūrinę biurokratiją, uždara, niekam neatsakingą teisėjų kastą, oligarchų išigalėjimą, jiems nuolankius Seimą ir Vyriausybę (toks tikrai

buvo devintasis Seimas ir Gedimino Kirkilo Vyriausybė, dar per anksti spręsti apie Andriaus Kubiliaus Vyriausybę ir dabartinį Seimą) ir netikusią nesąžiningą žiniasklaidą. Tiesa, kad iškerėjo ekonominiai ir politiniai klanai, kuriems nerūpi valstybės ir žmonių gerovė, tik savo nauda. Taip pat tiesa, kad vis didėja socialinė gyventojų atskirtis ir vyksta vidurinės klasės slopinimas. Lietuva dabar tikrai daug kuo primena XVIII šimtmečio Lenkijos ir Lietuvos Abiejų Tautų Respubliką, kartais gal net daugiau negu Antrąją Respubliką 1920–1940 metais. Bet neteisinga visą atsakomybę už tai suversti prezidentui. Ne prezidento galioj biudžeto subalansavimas ar algų valdininkams kėlimas ar mažinimas. Ir kokiam demokratiniam krašte prezidentas gali sudrausminti netinkamus bei nepriklausomus teisėjus ar neatsakingą bei paperkamą žiniasklaidą?

Lietuva pagal Konstituciją yra parlamentinė demokratija, kur tikros, pagrindinės politinės galios priklauso Seimui, kurio valią vykdo jam atsakinga Vyriausybė. Tauta keikia valdžią, bet jau beveik 20 metų Lietuva laisva, niekas jai iš šalies valdžios neprimeta, ji pati ją išsirenka. Deja, tautoje dar užsilikę daug sovietinio raugo, didelė piliečių dalis balsuoja remdamasi jausmais, lengvabūdiškai „ant piktumo“, už kokią apsiskelbusį „gelbėtoją“, arba sako: „Išrinkim klounus, tai bus juoko!“ Išrinko ir nesijuokia – pyksta ir kaltina visus, tik ne save.

Respublikos prezidento galios labai siauros. Jis turėtų būti tautai moralinis autoritetas, bet Lietuvoj retai kas išvis bet kokius moralinius autoritetus pripažįsta, net ir tokių nuopelnų asmenybės, kaip Vytauto Landsbergio, įspėjimai ir raginimai lieka be atgarsio arba iš jų šaipomasi.

Tamkūtonis teigus, kad dabartinė 1992 metų Lietuvos Konstitucija jai netinkama. Būtina sustiprinti Respublikos prezidento galias, kad tarp jo ir Seimo galių susidarytų pusiausvyrą ir valdžių atskyrimo principas pradėtų tinkamai veikti. Taip pat Lietuvai netinka mišri Seimo rinkimų sistema, ją derėtų pakeisti mažoritarine, kur balsuojama tik už kandidatuojančius asmenis, o ne partijų sąrašus. Bet tokie Konstitucijos pakeitimai nenaudingi partijoms ir jie buvo toli anapus Adamkaus galimybių. Gal dabar išrinktoji prezidentė Dalia Grybauskaitė, pasinaudodama savo neregėtu populiarumu, galėtų tokius pakeitimus įgyvendinti?

* * *

Adamkus didžiausią savo dėmesį skyrė užsienio politikai, nes, pagal Konstituciją, prezidento svarbiausia pareiga ir uždavinys yra spręsti pagrindinius užsienio politikos klausimus ir kartu su Vyriausybe vykdyti Lietuvos užsienio politiką (84/1 straipsnis). Ir čia jis buvo tikrai sėkmingas. Nors Lietuva į NATO ir Europos Sąjungą buvo priimta, kai prezidentu buvo Rolandas Paksas, bet Adamkus, ne Paksas, per ilgus metus trukusį darbą ir diplomatinės pastangos paruošė Lietuvą narystei ir užtikrino, kad ji bus priimta. Paksas net nemokėdamas angliškai

nieko šioje srityje nenuveikė ir nuveikti negalėjo.

Adamkaus užsienio politika rėmėsi Amerikos Jungtinių Valstijų palankumu ir parama, nes tik Amerika per NATO ir pati atskirai užtikrina Baltijos valstybių saugumą. Amerika yra nusistačiusi išlaikyti iš Sovietų Sąjungos išsivadavusias valstybes nepriklausomomis ir neleisti Rusijos bet kokia forma atkurti Sovietų imperiją. Ji laikosi šio nusistatymo tvirtai ir nuosekliai, tad Amerika yra ta galinga jėga, kuria remiasi Lietuva ir kitos Baltijos valstybės.

* * *

Lietuvos užsienio politikos kryptis dabar kritikuojama, tarp kitų ir išrinktosios prezidentės Grybauskaitės, kaip vienašališka. Lietuva yra Europoje, tad ji esą turėtų daugiau derintis prie Vakarų Europos ir Europos Sąjungos. Bet juk Europos Sąjunga neturi jokios jėgos, kuri galėtų užtikrinti Baltijos valstybių saugumą. Atvirai kalbant, Europos Sąjungos didžiosioms valstybėms Vokietijai, Prancūzijai, Italijai nelabai Baltijos valstybės rūpi, jos laikosi nusistatymo: „Pirmiausia – Rusija.“

Lietuva, net ir kartu su kitomis Baltijos valstybėmis, per silpna Europos Sąjungoje apginti savo saugumo ir ekonominius interesus nuo jai nepalankios Rusijos įtakos. Reikėjo suderinti savo pastangas su Lenkija, su kuria europinėje plotmėje Lietuvos interesai didele dalimi sutampa. Adamkus sugebėjo sukurti gerus santykius ir net susidraugauti su Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski, kuris buvo prezidentu 1995–2005 metais. Jis buvo protingas ir nuosaikus politikas ir daug padėjo, kad Baltijos kraštai būtų pakviesti į NATO.

Adamkui vadovaujant Lietuvą vengė susikirtimų su Rusija, pirmąją kadenciją apsilankymas Maskvoje pas prezidentą Vladimir Putin buvo sėkmingas ir naudingas. Adamkus yra lankstus ir diplomatiškas, bet

principingas ir turi tinkamą garbės pajautimą. Jis visada saugojo Lietuvos valstybės garbę ir orumą. Nepaisant didelio spaudimo iš užsienio ir krašto viduje, jis 2005 metais atsiskakė vyksti į Maskvą švęsti sovietų pergalės 60 metų sukaktį, kuri ilgiems metams įtvirtino Lietuvoje antrąją sovietų okupaciją.

* * *

Žinoma, per dešimt savo prezidentavimo metų Adamkus neišvengė ir klaidų. Reikia sutikti su Tamkūtoniu, kad buvo klaida atleisti švietimo ministrą prof. Zigimą Zinkevičių. Mano nuomone, taip pat buvo klaida pasirašyti oligarchų naudai sukurptą LEO LT įstatymą. Bet negalima sutikti, kad Adamkus esą be reikalo stengėsi Lietuvoje skleisti pilietiškumo vertybes. Jau vien tai, kaip neatsakingai lietuviai balsuoja, arba iš viso rinkimuose nedalyvauja, rodo jų pilietiškumo trūkumą. Tik, žinoma, pilietiškumas negali pakeisti tautiškumo ir būtų labai kenksminga juos supriešinti, nes jie abu būtinai reikalingi ir turi vienas kitą papildyti.

Prezidentui reikia lankytis Skuode ir Rokiškyje, Alytuje ir Vilkaviškyje, bet jo pirmoji ir pagrindinė pareiga – skraidyti po pasaulį nuo Tokyo iki Pietų Amerikos, ne tam, kad išspręstų pasaulio problemas, bet kad apgintų ir plėstų Lietuvos saugumo ir ekonominius interesus, ieškotų Lietuvos draugų, verslo bei prekybos partnerių. Gyvename globaliame pasaulyje ir Lietuvai neįmanoma užsidaryti savo kiemelyje. Lietuva negali pati viena užsitikrinti savo saugumo ir ekonominės gerovės. Užsienio santykiai Lietuvai yra gyvybinės svarbos, ir Adamkus, negailėdamas jėgų, veikdamas toje srityje sąžiningai, sumaniai ir pavyzdingai atliko prezidento pareigas ir užsitarnavo tautos pagarbos ir dėkingumo. Taip pat pagarba ir dėkingumas priklauso ir jo nepailstamai talkininkei, poniai Almai Adamkienei.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

DON KICHOTO KOVA SU KOMPIUTERIU

Šiandien gavau birželio 24 dienos (nr. 119) „Draugą“. Nors jau vėlus laikas, kaip ir visuomet, dr. Romualdo Kriaučiūno straipsnį skaitau pirmąjį. O ir tema „Don Kichoto kova su kompiuterija“ labai patraukli.

Visuomet sakiau, kad žodis „kompiuteris“ nėra tinkamas tokiam stebuklingam išradimui. Su kokiais smegenimis Dievas sutvėrė tą žmogų, kuris galėjo sukurti tokį dalyką ir duoti jam „kompiuterio“ vardą? Visuomet mane kankina neišsprendžiama mintis dėl kompiuterio greičio. Laiškas, parašytas į Lietuvą, tik paspaudus kompiuterio pelytę – jau Lietuvoje. Per kalnus, miškus, miestus, upelius, ežerus, per platųjį Atlantą... Kompiuteriui nėra kliūčių. Nebent jis pats susitrenkia ir nenusiunčia.

Kai kompiuteris pasidaro nepaklusnus, tai veikia nervus. Jei tas padėtų, norėtųsi duoti niukšą jam. Tada

aš kompiuterį pavadinu visokiausiais vardais: pliotkininkas, chuliganas, velnias... Jei tai matytų dr. Kriaučiūnas, žinotų, ką pasakyti, kad tas susinervinimas būtų tik juokas. Kažkodėl tie mokslininkai iš savęs reikalauja daug daugiau. Pritaikyti, pasakyti tą patį sau, tikriausiai, net nebando.

Labai sunku skaityti, kad straipsnio autorius lankėsi „pas kardiologą bei ligoninėje“. Šeimoje tokie nuotyčiai, amerikietis pasakytu, „no fun“. Yra sakoma, viskas gerai, kas gerai baigiasi. Ačiū Dievui, kad vėl galime skaityti dr. Kriaučiūno straipsnius.

Visų mūsų laimėjimas, kad dr. Kriaučiūnas sugalvojo pasiguosti vyr. laikraščio redaktorei ir iš jos gavo paraginimą parašyti į spaudą. Straipsnis naudingas visiems.

Rožė Ražauskienė
Dearborn Heights, MI

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefoną numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

PLB XIII seimo trečioji diena – pilietybės problema ir gairės naujai išrinktai valdybai

Šiame „Draugo“ numeryje baigiamame Andriaus Navicko PLB XIII seimo, vykusio liepos 8–10 dienomis, apžvalgą.

**Andrius Navickas
Bernardinai.lt**

Dviguba pilietybė – politinė, o ne teisinė problema

Paskutinė, trečioji, PLB XIII seimo diena pradėta svarstymais apie pilietybės problemą. Tiksliau, dar kartą priminta, kaip pilietybės klausimas virto klampia problema ir pristatyta vizija, kaip reikėtų ieškoti išeities.

Pasak Reginos Narušienės, klausimas apie tai, kas gali pretenduoti į LR pilietybę, iškilo nuo pat Nepriklausomybės atkūrimo. Daug diskusijų būta ir tada, kai buvo rašoma LR Konstitucija. R. Narušienė tvirtina jau tada klaususi, ką reiškia Konstitucijos žodžiai „atskiri atvejai“. Atsakymas buvo toks: tai bus atvejai, kuriuos numatys Pilietybės įstatymas.

Iš tiesų, šiame įstatyme buvo bandoma nurodyti LR pilietybės įgijimo sąlygas. Vėliau jos buvo taisomos, tobulinamos. Galiausiai, regis, buvo pasiektas visus tenkinęs sutarimas. Tačiau 2006 metų lapkritį buvo paskelbtas Konstitucinio Teismo (KT) sprendimas, kuris daugelį pribloškė. R. Narušienės tvirtinimu, KT ne tiek išaiškino Konstituciją, kiek savavališkai ją pakeitė – buvo pridėta „ypatin- gai retais atskirais atvejais“.

Pasak advokate daugelį metų dirbančios R. Narušienės, apmaudu tai, jog, peržiūrėjus KT svarstymų medžiagą, susidaro įspūdis, jog teisėjams nebuvo pateikta labai svarbi informacija, niekas nebandė siūlyti nuoseklių kontrargumentų. Įvyko savotiška tyli revoliucija, kurios padarinys – beveik trečdalis tautos neteko pilietybės.

PLB ėmėsi gelbėti situaciją. Tačiau tai labai sunkiai sekėsi. Prezidentas Valdas Adamkus buvo subūręs darbo grupę, kurios darbe PLB atstovai nedalyvavo. Ši grupė pasiūlė keistą sprendimą: esą vietoj pilietybės užsienio lietuviai galėtų pretenduoti į kažkokį „ypatingą statusą“. Su tuo PLB kategoriškai nesutiko.

Tada buvo sukurta darbo grupė Seime. Joje būta įvairių nuomonių, tačiau, pasak R. Narušienės, daug palaikymo sulaukta iš dabartinio premjero Andriaus Kubiliaus. Ilgainiui, regis, pavyko įrodyti, kad problemą galima išspręsti be referendumo, išmin- tingai pataisant įstatymą. 2008 metų birželio 30 dieną Seimas priėmė įstatymo pataisas, kurios garantavo pilietybę lietuviams, kurie turi ES ar NATO valstybių pilietybę. Pasak R. Narušienės, tai nebuvo tobulas sprendimas, bet turbūt geriausias toje padėtyje. Paskui galima buvo bandyti jį tobulinti. Deja, Valdas Adamkus vė- tavo pataisas ir pasiūlė savo redakci- ją. R. Narušienės tvirtinimu, V. Adamkaus pasiūlymas ydingas tuo, kad diskriminuoja lietuvius, kurie iš- važiojo iš Lietuvos po 1990 metų.

Tarsi siekiant suderinti visas nuomones, V. Adamkaus sumanymu buvo sukurta nauja darbo grupė, kuri parengė dar vieną įstatymo redakciją. Ji bus teikiama Seimui. R. Narušienė paragino PLB seimą išsakyti savo nuomonę dėl siūlomo Pilietybės įsta-

tymo. Pasak jos, jis nėra PLB priimtinas.

Taip pat nėra priimtina ir tai, jog pataisos buvo rengiamos be tikro dia- logo su PLB. „Nėra normalu, kai su žmonėmis, kuriems bus taikomas įs- tatymas, nėra tariamasi, diskutuoja- ma, jį rengiant“, – sakė R. Narušienė. Ji taip pat pabrėžė, kad dvigubos pi- lietybės problema yra ne teisinė, bet politinė. Jos įsitikinimu, tikrai nereikalingas referendumas, pakanka ge- rų įstatymo pataisų. Svarbiausia, jog Lietuvos valdžia parodytų norą ieško- ti tikro sprendimo.

PLB seimas pritarė R. Narušienės pasiūlymui ir priėmė rezoliuci- ją, kurioje teigiama, jog dabar siūlo-

Kiek gaila, kad PLB seimas „pa- slydo“ gramatiniuose tikslinimuose ir galiausiai liko nepriimtas įparei- gojimas valdybai sukurti skaidrias taisykles, kaip naujos Bendruomenės gali prisijungti prie PLB. Dabartinė situacija, kai PLB valdyba nėra ma- čiusi dalies Bendruomenių statutų, kai kurios Bendruomenės veikia su pasenusiais ir dabartinės situacijos poreikiu neatitinkančiais statuta- is, nėra gera. Tai ne kartą pabrėžė ir Al- gis Rugienius. Deja, tikslinant jo pa- siūlymus, nukrypta į šalį ir dalis at- stovų išsigando dėl kraštų Bendruo- menių savarankiškumo. Todėl rezoliucija šiuo klausimu liko nepriimta. Tiesa, tai netrukdo naujai PLB valdy-

giau dėmesio skirtų informacijos apie užsienio lietuvių veiklą sklaidai Lie- tuvoje.

Nutarta, kad XIV seimas darbuo- sis keturias dienas. Kai kurie atstovai išreiškė nepasitenkinimą, jog esą val- dyba galėtų geriau parengti seimą. Pavyzdžiui, nutarimų projektai gali būti išsiuntinėti atstovams iš anksto. Tačiau kartu pripažinta, jog ne visų kraštų Bendruomenės paiso valdybos prašymų. Pasak Gabrieliaus Žemkal- nio, iki pat PLB seimo darbo pradžios buvo neaišku, kas atstovaus Ispanijos lietuviams, kai kurios Bendruomenės atstovų sąrašą atsiuntė tik prieš ke- lias dienas iki seimo.

Taip pat paremtas ir prelato Ed- mundo Putrimo prašymas, jog tų kraštų, kur nėra kunigų lietuvių, bendruomenės turėtų išsirinkti at- stovą reguliariems ryšiams su prela- tu palaikyti. Tai labai palengvintų sielovados darbus.

PLB valdybos laukia sudėtingi išbandymai

Posėdžio pabaigoje paaiškėjo ir tai, kas išrinkti į naują PLB valdybą, Garbės teismą (GT) bei Kontrolės komi- siją. PLB Garbės teismo nariais ta- po Algimantas Gečys (JAV), Algis Ru- gienius (JAV), Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė (Vokietija). A. Rugienius pa- staruosius trejus metus buvo GT pir- mininkas.

Kontrolės komisijos nariais tapo Gintaras Ručys (Vokietija), Angelė Nelsienė (JAV), Klemensas Ryman- tas Klepšys (Latvija).

Į naują valdybą išrinkti šeši ank- stesnės valdybos nariai: Regina Na- rušienė (JAV), Antanas Rasiulis (Ru- sija), Angelė Vaičiūnienė (Kanada), Vitalija Palubaitytė-Kolesnikova (Bal- tarusija), Petras Maksimavičius (Len- kija), Dalia Henke (Vokietija). Taip pat naujoje valdyboje dirbs Jūratė Caspersen (Šveicarija), Juan Ignaco Fourment Kalvelis (Argentina), Arū- nas Pabedinskas (Kanada), Rimas Čiuplinskas (Vokietija), A. Goris-No- rienė (Belgija).

Verta atkreipti dėmesį, jog dau- giausia balsų, net po 108, gavo dvi energingos Europos kraštų atstovės: Jūratė Caspersen ir Dalia Henke. Pastaroji, kandidatoduoma žadėjo siekti valdybos atnaujinimo, o J. Caspersen yra šiuo metu svarbiausia PLB žinovė švietimo klausimais.

Nepriklausomai nuo to, kas PLB valdybai vadovaus, galima drąsiai teigti, jog artimiausi treji metai nepa- šykštės išbandymų. Kartu tai bus la- bai svarbus laikotarpis, kurio metu turėtų būti suformuota nauja PLB santykių su Lietuvos valdžios institu- cijomis sistema. Didele dalimi nuo PLB valdybos aktyvumo ir išmintin- go veikimo priklausys, ar pavyks kū- nu paversti Lietuvos politikų žodžius apie lygiavertę visų pasaulio lietuvių partnerystę.

Na, o kol kas tegalima pasi- džiaugti, jog PLB XIII seimo darbas buvo darnus ir protingas. Lietuvoje gyvenantys lietuviai turėjo progą ge- riau susipažinti su užsienyje gyve- nančių tautiečių džiaugsmiais ir rū- pesčiais. Na, o užsienio lietuviai ne tik sprendė svarbius klausimus, ta- čiau kartu dalyvavo savotiškose „lie- tuviškumo rekolekcijose“. Viliuosi, kad jos suteiks jėgų naujiems kasdie- niams žygdarbiams, puoselėjant Tė- vynę savo širdyje.

PLB XIII seimas baigė darbą.

Žilvino Beliausko nuotr.

(...) galima drąsiai teigti, jog artimiausi treji metai nepašykštės išbandymų. (...) Didele dali- mi nuo PLB valdybos aktyvumo ir išmintingo veikimo priklausys, ar pavyks kūnu paversti Lietuvos politikų žodžius apie lygiavertę visų pasaulio lietuvių partnerystę.

mas Pilietybės įstatymo projektas nėra priimtinas. PLB seimas taip pat paragino Lietuvos valdžią sudaryti bendrą darbo grupę, kurioje būtų sutarta dėl teisinių formuluočių. Nutar- ta apie tai siūlyti diskutuoti arti- miausiame Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos posėdyje.

Veiklos gairės

Didžiausią paskutinės darbo dienos dalį PLB XIII seimas skyrė veiklos gairių valdybai nustatymui. Išsakyta daug svarbių priesakų ir pa- siūlymų. Tačiau svarbiausia, kiek įmanoma juos bus įgyvendinti.

Pavyzdžiui, nutarta, jog reikėtų tęsti „Pasaulio lietuvių“ leidybą, nes tai didžiulės vertės leidinys. Valdybai išsakyta priesakas ieškoti lėšų šiam leidiniui. Tačiau liko neaišku, kokiais būdais tai turi būti daroma. Tuo la- biau, kad, kurdami priesakus, PLB seimo atstovai nepanoro plačiau pa- diskutuoti apie tai, kaip užtikrinti fi- nansinį pamatą PLB veiklai.

Puiku, jog PLB seimas nepamir- šo padėkoti už ilgametę paramą JAV Lietuvių Fondui, Lietuvos valstybi- niams įstaigoms. Tačiau kiek šie rė- mėjai galės padėti PLB ateityje? Kur ieškoti alternatyvių finansinių šalti- nių? Kaip išjudinti finansų paiešką atskiruose kraštuose? Šie klausimai liko retoriniai.

bai spręsti šią problemą.

PLB seimas įpareigojo naująją valdybą sukurti nuostatus, kurie api- brėžtų, kaip deleguojami PLB nariai į Užsienio lietuvių reikalų koordinavi- mo komisiją, taip pat pasirūpinti už- sienio lietuvių archyvais.

Taip pat priimta rezoliucija, ku- rioje įvardytos su lituanistiniu švieti- mu užsienyje susijusios problemos, kurias artimiausioje ateityje derėtų spręsti. Pavyzdžiui, jei vaikas planuo- ja grįžti mokytis į Lietuvą, jam svar- bu būtų gauti formalų įgytų žinių pa- tvirtinimą. Kol kas to nėra. Taip pat ir lituanistinių mokyklų mokytojams jų darbas negali būti įskaitytas į Lie- tuvoje pripažįstamą pedagoginį sta- žą.

PLB seimas atskira rezoliucija pabrėžė Vokietijoje veikiančios Vasa- rio 16-osios gimnazijos svarbą tiek praeityje, tiek dabar ir paragino Lie- tuvos valdžią, nepaisant ekonominių sunkumų, nenutraukti finansinės pa- ramos šiam lietuviybės sklaidos cen- trui. Taip pat išreikštas raginimas rūpintis lietuviškomis mokyklomis etninėse žemėse.

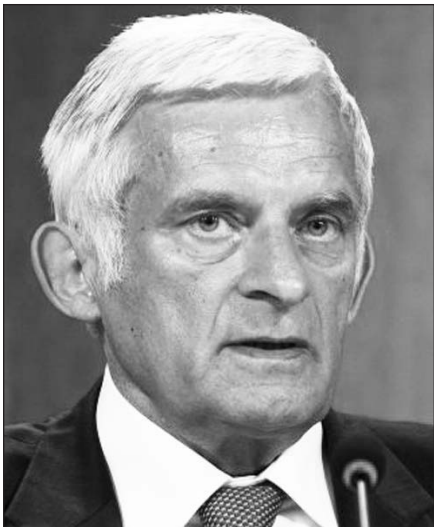
Atkreiptas dėmesys į tai, jog Lie- tuvoje labai trūksta informacijos tiek apie užsienio lietuvių praeities dar- bus, tiek apie dabartinę veiklą. Dėl to kartais į išeivius žvelgiama nepatik- liai. PLB seimo atstovai išreiškė pa- geidavimą, jog naujoji valdyba dau-

Pasaulio naujienos

Buvęs Lenkijos premjeras išrinktas Europos Parlamento pirmininku

Strasbūras, liepos 14 d. (AFP/„Reuters“/BNS) – Buvęs Lenkijos premjeras Jerzy Buzek antradienį buvo išrinktas naujojo Europos Parlamento pirmininku.

Jerzy Buzek.

Balsas.lt

Pirmą kartą į šį iš esmės reprezentacinį, tačiau prestižiniu laikomą postą buvo išrinktas vienos iš naujųjų Europos Sąjungos (ES) valstybių, anksčiau priklausiusių buvusiam sovietiniam blokui, atstovas. J. Buzek, kuris priklauso Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai, užsitikrino 555 Europos įstatymų leidėjų paramą. Už kitą kandidatę, švedę Eva-Britt Svensson iš Europos veningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos, balsavo 89 europarlamentarai.

„Dėkoju, kad išrinkote mane Europos Parlamento pirmininku. Man tai didžiulis iššūkis ir nepaprasta garbė, – sakė buvęs Lenkijos premjeras, Strasbūre kreipdamasis į Europos įstatymų leidėjus. – Padarysiu viską, kad neapvilčiau jūsų pasitikėjimo.“

Balsavimas surengtas naujamajam Europos Parlamentui pradėjus savo

penkerių metų kadenciją ir susirinkus į pirmąjį plenarinį posėdį po birželio 4–7 dienomis visose 27-iose Europos Sąjungos (ES) valstybėse vykusių rinkimų. 69-erių metų J. Buzek asamblėjos pirmininko poste pakeis vokiečių Hans-Gert Poettering ir eis šias pareigas pustrėčių metų.

Nors Europarlamento pirmininko postas laikomas prestižiniu, jį užimantis asmuo neturi didesnės įtakos 736 vietų asamblėjoje, kuri yra vienišė tiesiogiai renkama ES institucija. Asamblėja svarsto, keičia ir tvirtina sprendimus, kurie tiesiogiai veikia beveik pusės milijardo žmonių gyvenimus, ir jos galios išaugs, jei įsigalios naujoji Lisabonos sutartis, numatanti Bendrijos reformas.

„Mes galėsime gerai tvarkytis tik tuo atveju, jei priimsime ir pasirašysime Lisabonos sutartį. Tai mums padės“, – prieš balsavimą sakė J. Buzek. „Ji leis mums geriau dirbti tarptautinėje arenoje, kurioje mes turime įsipareigojimų“, – sakė jis.

Tačiau buvęs Lenkijos premjeras taip pat pabrėžė, jog pirmenybė turėtų būti teikiama ir pasaulinės finansų bei ekonomikos krizės sprendimui.

Lenkija yra didžiausia šalis tarp 10 daugiausia buvusių komunistinių valstybių, kurios 2004 metais prisijungė prie 15 senųjų ES narių.

Tarp svarbiausių klausimų, kuriuos teks spręsti Europos Parlamentui, yra ekonomikos nuosmukis, energetinis saugumas, migracija ir demografinė krizė, sakė J. Buzek.

J. Buzek 1997–2001 metais vadovavo Lenkijos koalicinei vyriausybei, o nuo 2004 metų, kai šalis tapo ES nare, buvo Europarlamento narys. Jis taip pat priklausė demokratiniam judėjimui „Solidarumas“, kuris atvėrė kelią komunistinio režimo žlugimui Lenkijoje 1989-aisiais.

Paskelbti naujieji kiaulių gripo viruso tyrimai

Washington, DC, liepos 14 d. („Reuters“/BNS) – Naujasis gripo virusas A(H1N1) stubinamai panašus į 1918 metų gripo pandemijos sukėlėją ir pasižymi didesniu gebėjimu užkrėsti žmonių plaučius negu įprastos sezoninės gripo viruso atmainos, pirmadienį pranešė tyrėjai.

Su kelių rūšių gyvūnais atlikti bandymai patvirtino kitus tyrimus, kurie rodė, jog vadinamojo kiaulių gripo virusas gali užkrėsti ne vien viršutinius kvėpavimo takus, bet ir prasiskverbti giliai į plaučius ir sukelti jų uždegimą, nurodė šią studiją parengusi tarptautinė mokslininkų grupė. Be to, tyrėjai nustatė, kad 1918 metų gripo pandemiją išgyvenusių asmenų imuninė sistema yra geriau prisitaikiusi apsaugoti nuo šio viruso, o ši išvada taip pat patvirtina kitų mokslininkų gautus rezultatus.

„Atliekant bandymus su šešiais ir beždžionėmis sezoniniai virusai plaučiuose nesidaugindavo, – sakė šio tyrimo vadovas Yoshihiro Kawaoka iš Wisconsin universiteto. – Virusas H1N1 plaučiuose dauginasi žymiai geriau.“

Naujasis kiaulių gripo virusas,

kuris sukėlė pirmąją XXI šimtmečio pandemiją, pasaulyje užkrėtė jau daugiau nei milijoną žmonių, o bent 500 šios ligos atvejų buvo mirtini.

Pasak Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO), viruso H1N1 infekcija paprastai nebūna labai sunki, tačiau Y. Kawaoka sako, jog šis užkratas labai skiriasi nuo įprasto sezoninio gripo.

Gripo virusai nuolat kinta, o tai reiškia, kad žmonės šia liga gali užsikrėsti pakartotinai ir kad vakcinas būtina reguliariai keisti. Dabartinės sezoninės gripo viruso atmainos yra tolimos 1918 metų pandemijos sukėlėjo ir naujojo viruso H1N1 giminitės.

Kiti tyrimai parodė, jog kiaulių gripas gali būti sėkmingai gydomas antivirusiniais vaistais „Relenza“, kuriuos gamina įmonė „GlaxoSmith-Kline“, taip pat kompanijos „Roche AG“ gaminamu preparatu „Tamiflu“, sakė mokslininkai.

PSO pirmadienį nurodė, kad vaistų kampanijos turėtų pradėti gaminti vakcinas nuo viruso H1N1, o pirmieji turėtų būti paskiepyti medicinos darbuotojai.

EUROPA

SOFIJA

Bulgarijos įstatymų leidėjai pirmą kartą per šalies istoriją vadovauti parlamentui išrinko moterį. 51 metų teisininkė Cecka Cačeva Dangovska buvo išrinkta antradienį, per pirmąjį 240 vietų parlamento posėdį po liepos 5 dieną įvykusių rinkimų. C. Cačeva Dangovska buvo vienintelė kandidatė, kurią į šį postą pasiūlė rinkimus laimėjusi naujoji konservatyvios pakraipos partija GERB. Už ją balsavo 227 parlamentarai, trys susilaikė, o dar dešimt balsavime nedalyvavo.

PAMPLONA

Per paskutinį šiais metais Pamplonos festivalio tradicinį bulių bėgimą antradienį buvo sužeisti keturi žmonės, bet buliai nieko nesubadė. Du sužeistieji patyrė kaulų lūžius, vienas buvo sutrenkta galva. Per šiemetinį San Fermio festivalį subdytas bulių mirė pirmasis žmogus per beveik 15 metų. Į San Fermio festivalį, kuris buvo įamžintas Ernest Hemingway 1926 metais parašytame romane „Fiesta“, susirenka turistų iš viso pasaulio, nors per šią šventę kasmet sužalojami arba žūsta žmonės.

PARYŽIUS

Prancūzijai minint Bastilijos paimimo dieną, dalyje šalies miestų kilo masiniai neramumai. Vien sostinėje Paryžiuje siautėjanti jaunuolių minia naktį iš liepos 13 į 14 dienas padegė net 317 automobilių. Ramindami chuliganus, nukentėjo 13 policininkų. Juos sužeidė savadarbiai jaunuolių mesti sprogmenys. Tiesa, pranešama, kad policininkams pavyko išvengti sunkių sužeidimų, o sprogimai juos tik kuriam laikui apkurtino. Skelbiama, kad iš viso buvo suimti 240 neramumus kursčiusių chuliganų.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV oro bendrovės „Southwest Airlines“ lėktuvus „Boeing“ pirmadienį avariniu būdu nutūpė West Virginia valstijos Charleston mieste, nes išsihermetizavo jo salonas. Kaip pareiškė bendrovės atstovė Marilee McInnis, „Boeing-737“ fiuzeliaže

atsirado 30 cm dydžio plyšys, todėl keleivių salonas išsihermetizavo. Ji pridūrė, kad niekas iš lėktuvo, kuriame buvo 126 keleiviai ir penki įgulos nariai nenukentėjo. Lakūnai pastebėjo skylę tuo metu, kai jie buvo maždaug 10 tūkst. km aukštyje.

WASHINGTON, DC

Sonia Sotomayor, kuri siekia tapti pirmąja Lotynų Amerikos kilmės JAV Aukščiausiojo Teismo teisėja, pirmadienį patikino jos objektyvumu abejojančius senatorius, kad „ištikimybė įstatymui“ jai yra svarbesnė už asmenines pažiūras. Tačiau S. Sotomayor neatsiprašė už savo ankstesnius komentarus, kuriuose ji kalbėjo, jog naudinga, kai teismo byloje pasitelkiama asmeninė patirtis. S. Sotomayor Aukščiausiąjame Teisme, kurį sudaro pirmininkas ir aštuoni nariai ir kurio pagrindinė funkcija – nustatyti įstatymų ir vykdomosios valdžios konstitucingumą, turėtų pakeisti pasitraukiantį teisėją David Souter.

CAPE OF CANAVERAL

Audros privertė JAV Nacionalinę aeronautikos ir kosmoso administraciją (NASA) pirmadienį penktą kartą atšaukti erdvėlaivio „Endeavour“ pakilimą, tačiau jį paleisti dar kartą bus mėginama trečiadienio vakarą. Pareigūnai nurodė, kad „Endeavour“ mėgins pakilti trečiadienį 6 val. 10 min. vak. vietos laiku, tikintis, kad tuomet orų sąlygos bus palankesnės, o septyni erdvėlaivio įgulos astronautai pagaliau pasieks Tarptautinę kosminę stotį (TKS). Pasak meteorologų, pakilimą teko atšaukti dėl neramių orų, taip pat pavakare netoliese slinkusių perkūnijų.

RUSIJA

MASKVA

Rusija antradienį paneigė, kad yra pasirodusi pritarti griežtesnėms sankcijoms prieš Iraną mainais į naują nusiginklavimo sutartį su Jungtinėmis Valstijomis. Žiniasklaida pranešė savaitę citavo vieno aukšto Baltųjų rūmų pareigūno pareiškimą, jog Rusija tikriausiai nebesipriešins griežtesnėms sankcijoms prieš Teheraną, jeigu bus suderintos naujos Strateginės ginkluotės mažinimo sutarties (START) sąlygos. „Manome, jog tokios sąsajos yra visiškai nepagrįstos, – teigė vienas neįvardytas Rusijos URM šaltinis. – Jokie mainai tarp šių dviejų problemų, kurių esmė ir formatas visiškai skirtingas, negalimi.“

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Trucking

Small Packages

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

MAŽOJI LIETUVA

Susitikimas su K. Donelaičiu Tolminkiemyje

RŪTA DAUJOTAITĖ-LEONOVA
Karaliaučiaus 48 vid. mokyklos
lietuvių kalbos mokytoja

*Saulėlė atkropdama budino svietą,
Lietuviai suėjo į šventąją vietą.*

Gegužės 30-ąją, pagal seną tradiciją, Tolminkiemyje įvyko gražus susijimas. Aplink bažnyčią-muziejų ir kleboniją skambėjo vaikučių balsai ir muzika, švietė visus sušildydama K. Donelaičio apdainuotoji saulutė, pašaliais ant suoliukų ramiai šnekučiausi garbingesnio amžiaus atvykusieji, dvelkė ramybe ir palaima. Taip yra visada, kada tik beatvyktum į Tolminkiemį, koks bebūtų oras ar metų laikas. Čia visada pasitinka ir palydi ramybė ir palaima. Kitaip ir būti negali. Jauti Kristijoną šalia, kai vaikščioji jo takais, kvėpuoji oru, pritvinusiu žalumos, klausaisi šimtamečių medžių šlamesio ir jo plačiai aprašytos lakštingalos suokimų. Iš Dangaus K. Donelaitis turbūt džiaugiasi, matydamas gražų būrį tolimųjų ainių, jo gerbėjų ir mylėtojų. Per prievartą nieko neatvesi ir neprisiprašysi. Žmonėms, matyt, reikia poeto Donelaičio, jo poezijos, Tolminkiemio, kur išgyji dvasios peno ir tampi dvasiškai turtingesnis, geresnis, atlaidesnis.

Taip ir tą dieną su dviem dideliais autobusais iš Karaliaučiaus miesto ir krašto atvyko apie šimtą lietuvių kalbą besimokančių moksleivių bei studentų. Tai iš Tilžės (Sovetsko) 3-ios mokyklos (mokytoja Vita Kovalenko), Lazdynių (Krasnoznamenensko) (mokytoja Aldona Strojėva), Gumbinės (Gusevo) (mokytoja Irena Tiriuba), Karaliaučiaus 35 licėjaus, 4-os ir 48 mokyklų (mokytojais Rūta Leonova ir Algirdas Karmilavičius), Eitkūnų (Černiševskoje gyv.) folkloro ansamblio „Liepona“ (vadovė Nijolė Naimušina), Stalupėnų (Nesterovo) lietuvių kultūros draugi-

jos (pirmininkas Jonas Daukšys), Įsručio (Černiachovsko) pedagoginės kolegijos (mokytoja Ona Druseikaitė) ir Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas Aleksas Bartnikas. Ten jau radome Šiaulių krašto K. Donelaičio draugijos narius su įžymiąja vadove Izolina Lingiene, viso apie 50 žmonių. Labai malonu, kad su jais kartu atvyko Šiaulių pedagoginio universiteto folklorinis ansamblis „Vaiguva“ (vadovė Martynaitienė Dalia). Mes su šiauliečiais Donelaičio žemėje susitinkame ne pirmą kartą ir susitikę bėgame sveikintis, džiaugtis, kaip geri draugai ar giminės. Donelaitis mus suartino ir tai labai puiku.

Tą dieną Donelaičio žemę gausiai aplankė ir Lietuvos Respublikos konsulato Kaliningrado mieste darbuotojai kartu su generaliniu konsulu Vaclavu Stankevičiumi. Maloniai bendravome, turėdami galimybę pabūti kartu.

Po smagaus susitikimo sugužėjome į bažnyčią-muziejų, kur įvyko Karaliaučiaus miesto bei krašto moksleivių, ansamblio iš Šiaulių „Vaiguva“ šiltas, draugiškas koncertas. Dainavome, deklamavome, grojome, šokome ir smagiai vieni kitiems plojome bei šypsojomės. Savi, artimi, žinoma, tautiečiai, vienos šaknies broliai ir seserys iš Mažosios ir Didžiosios Lietuvos – minėjome Didįjį poetą. Ypač tokie susitikimai svarbūs vaikučiams, jie daug ką sužino apie Didžiosios Lietuvos žmones, mokosi bendrauti, vertinti ir džiaugtis.

Po koncerto visi sustojom į eilutę, kad nusileistumėm į kriptą pagerbti Didįjį poetą, tyliai pastovėti ir pagalvoti apie amžinybę ir nemiršančius žmogaus darbus. Po to išsisklaidėme po visą sodybą, kur buvo laiko ir pasišnekučiuoti, ir patylėti po medžiais. Nuėję į kleboniją-muziejų išgirdome kviečiančius kaimo kapelos garsus. Tai „Vaiguvos“ muzikantai

Mokytojai ir ekskursijos organizatoriai.

Šoko ne tik jaunimas.

kvietė į ratelį. Jaunimas mokė vaikučius žaidimų, lietuviškų šokių. Šoko ne tik jaunimas, „senimas“ taip pat neatlaikė – bendrame ratelyje nepaprastai įdomu ir linksma.

Po pietų atsiveikinę su žaviais šiauliečiais išvykome į Gumbinę (Gusevą), kur padėjome gėlių prie poeto Donelaičio paminklo. Į netoliese esančią ažuolų giraitę, kuri ošia vietoje jo gimtojo Lazdynėlių kaimo ir kur stovi paminklinis akmuo, pažymintis, kad čia gimė Poetas Donelaitis, buvome užsukę dar važiuojant į Tolminkiemį. Sunku įsivaizdinti,

kad čia kažkada buvo kaimas, gyveno žmonės, gimė ir augo Kristijonas. Laikas visiškai ištrynė kaimo ženklus, bet jis negali ištrinti žmonių atminties, kuri perduodama iš kartos į kartą. Moksleiviai pagarbiai pastovėjo prie akmens, perskaitė užrašą ir susimąstę, tylūs nusipaveikslavo kartu su mokytojais. Šitie mokinukai jau niekuomet neužmirš Donelaičio ir perduos būsimajai kartai pagarbą Poetui.

Mintimis sugrįžau prie knygos „Kristijono Donelaičio memorialas Tolminkiemyje“, kurią parašė Napolys Kitkauskas ir Laimutė Kitkauskienė. Skaitant šią knygą, norisi žemai nusilenkti žmonėms, kurie iš laiko užmaršties, po karų ir politinių ginčų iš numirusių prikėlė Donelaičio žemę. Jei ne jie, turbūt ne tik Lazdynėlių kaimas būtų likęs tuščia vieta, bet ir Donelaičio bažnyčia. Kiek ištvermės, diplomatijos, proto, darbštumo įdėta, kad dabar nuvykę į Tolminkiemį galėtume pavaikšioti Donelaičio takais, nusilenkti Poetui, pastovėti prie jo kapo.

Be gerų žmonių pagalbos, be rėmėjų, aplankyti Donelaičio žemę galimybės nebūtų. Todėl širdingai vaikučių vardu noriu padėkoti Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai, jos pirmininkui Viliui Trumpjonui už finansinę pagalbą už jos įnašą į jaunosios kartos auklėjimą. Dėkojame Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų asociacijos muzikos mokytojų Algirdui Karmilavičiui už įdomios ir naudingos išvykos surengimą.

*Žvaigždės tos pačios. Bažnyčia,
takai.
Jau medžiai išsiilgę, kalnuoti
laukai.
Donelaičio dvasia čia ir oras
kvapnus
Subūręs, sukviėtęs ir būrus,
ir mus.*

Prie K. Donelaičio paminklo.

Jono Glinskio nuotr.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 52

Visi godžiai gėrėme gyvybės eleksyrą. Kai kurie turėjo įvairių indų, kai kurie – kareiviškų gertuvių („baklagių“). Tai pasisėmę gėrė iš jų ir gardžiavosi. Aš siurbiau pasilenkęs. Atsigėręs iki saiko, aš dar spėjau susitvarkyti savo „batus“, prieš tai sušlapinęs juos vandenyje. Be to, nusiprausiau veidą ir, kiek galima buvo, apsimazgojau žaizdotas kojas. Po šios vandens procedūros jaučiausi kaip naujai gimęs. Atsigėrę ir apsiprausę, visi kaliniai buvo sukritę ant žolės ir naudojos trumpomis poilsio minutėmis. Sargybos viršininko buvo griežtai įsakyta, kad, priėję prie upelio, mes neišsisklaidytume ir neišardytume kolonos. Turėjome pasilikti savo gretose taip, kaipėjome.

Susitvarkęs apavą, aš dabar laisviau kalbėjausi su savo bendražygiais. Iš savo dešiniojo kaimyno sužinojau, kad jie yra varomi iš Vilniaus kalėjimo. Bet patekę į Maladečinos kalėjimą, jie ten rado jau anksčiau atvežtų lietuvių, surinktų iš įvairių Lietuvos kalėjimų. Jie sakė, kad čia yra ir Lietuvos karininkų bei visokių įstaigų tarnautojų. Už ką jį, Leoną, bei kitus suėmė, jis ir pats nežino. Nes nei teisė, nei pateikė koki kaltinimą. Nieks nežino ir kur mus veda, ir ką su mumis darys. Leonas sakė, kad jis studijavo universitete 4-tame kurse (fakulteto ir specialybės neprisi-menu).

„Immalin“ fabrikėlio savininkas, apie 45–50 metų Lietuvos žydas, buvo, matyt, irgi apsišvietęs žmogus. Bent tokiu man pasirodė iš savo kalbos ir elgesio. Jis buvo optimistas, su sveiku humoro jausmu. Kartais, jeigu kam nors netyčia išsprūsdavo liūdnai nusakyti visų mūsų likimą (o tokioje padėtyje kitokio buvo sunku ir besitikėt), ir įsivyraudavo visai nemaloni tyla, iš guvaus žydelio lūpų tuoj išlėkdavo koks taiklus sąmojis, kuris nuimdavo įtampą ir priversdavo visus nusišypsoti. Marijampolės kalėjimo viršininkas buvo verslininko priešingybė. Jis buvo mažai kalbus ir savo mintimis nutolęs nuo žiaurios realybės. Ir vėl grįžtu prie jo pavardės. Tiek laiko praėjo po tų įvykių, kad tiksliai jos ir neprisimenu. Ar Šeštakauskas, ar Šeštokaitis? Tiksliai prisimenu tik viena – kad jis tikrai sakėsi esąs buvęs Marijampolės kalėjimo viršininku. Tik jo tarnybinės pareigos man tvirtai liko atmintyje, nes, atsimenu, tada pagalvojau, jog jis tikrai nebuvo toks žiaurus su kaliniais, kaip šie azijatai – sargybiniai bei jų viršininkai.

5. Varo į Minską

Po valandos atburzgė sunkvežimis, kuris atvežė duonos. Tada NKVD sargybos viršininkas liepė iš kiekvienos gretos po vieną žmogų eiti prie mašinos ir pasiimti duonos, skirtos visai gretai. Tai buvo rusiška forminė kariška duona. Kiekvienam priklausė po pusę nedidelio kepaluko. NKVD viršininkas paskelbė, kad taupytume, nes daugiau nieko ne-gausime. – Turi užtekti iki Minsko! – pareiškė.

Taip pagaliau tvirtai paaiškėjo nors tarpinė mūsų kelionės stotelė.

Kolonoje buvę seni kaliniai – baltgudžiai tarp savųjų labai meistriškai laikė duoną špagatu, nepraras-

dami nė trupinio. Na, o mūsųkiai lietuviai, dar neprityrę socialistinėje sistemoje, laužė ir trupino rankose. Vėliau kaip vištos kapstėsi žolėje ir surinkinėjo nukritusius trupinius. Kai kurie nusimetę švarkus, laužė ant jų, kad vėliau galėtų be vargo surinkti auksinius trupinius. Kai kurie tą skurdų davinį sušveitė vienu atokvėpiu. Kiti susivyniojo į nosines bei šiaip kokius skudurėlius ir pasiliko kitam kartui. Po „pietų“ vėl visus suvarė į plentą ir, suskaičiavę gretas, įsakė kolonai judėti toliau.

Taipėjome iki pat sutemų. Temstant kolonos gale važiuavęs sunkvežimis mus aplenkė, panašiai kaip prie upelio. Tada supratau, kad naktį nevarys, turbūt bijo pabėgimų. Už kokių poros kilometrų koloną pasuko į lauko plynę – pievą. Čia jau buvo išdėstyti sargybos postai su šunimis. Tų šunų enkavedistai turėjo tik keturis, bet juos visus išdėstė dešinėje, toje pusėje, kur toliau tam-savo miškas. Kiti dvikojai, pasiutę šunys liko prie plento griovio su paruoštais kulkosvaidžiais. Jie visi su-darė uždarą apsupties žiedą, o mus suvarė į jo vidurį.

– Všem lėj! Malčatj! (Gult visiems! Tylėt!), – įsakė NKVD viršininkas. – Jėšli, bliadj, gđe uslyšym razgavory, streliajem bez predupreždenyja! Va vsech – cėlytsa nebudėm! (Jeigu kur išgirsime kalbantis, nesi-taikysim, šaudysime be įspėjimo į visus!)

Niekas nerizikavome išbandyti, kaip veikia šitas įsakymas. Sugulėm visi, vienas prie kito prisiglaudę, kaip kokie našlaičiai, kad būtų šilčiau. Dėl neišpasakyto nuovargio visi užmi-gome labai greitai.

* * *

Ryte, apie 3–5(?) valandą (jau švito) visus prikėlė šūviai. Atsibudę suvokėme, kad enkavedistai šaudė į bėgančiuosius. Jų buvo nedaug – tik trys. Kulkos bėglius pavijo visai netoli išsvajotosios laisvės – miško. Kaip vėliau išgirdau, vargšeliai buvo baltgudžiai iš Maladečinos. Taip vėl netekome trijų vyrų. Šuvių prikeltas iš sunkvežimio, kuris stovėjo prie plento, atbėgo uždusęs enkavedistų vadas ir, trumpai pasiaiškinęs su sargybiniais, nuėjo prie nušautųjų.

Nemanau, kad kuris iš jų dar buvo gyvas. Bet sargybos viršininkas norėjo būti tikras. Išsitraukęs savo naganą, jis dar šaudė į lavonus, po keletą šuvių kiekvienam. Tą šiurpų vaizdą stebėjo visa kolona. Nors nuo mūsų jie buvo kokių 500 metrų atstumu, bet mačiau, kaip po kiekvieno šūvio be jausmų gulintis kalinio lavonas lyg pašokdavo nuo žemės. Žiūrėjau nustėręs ir niekaip negalėjau patikėti, kad žmogus taip gali elgtis su beginkliu kaliniu. Tada aš pirmą kartą pamačiau ir supratau, kas yra tikrasis rusas-enkavedistas. Tai šlykštus, žiauresnis už žvėrį padaras, kurį niekaip nenusapasakosi lietuviškais žodžiais.

Apie panašų rusišką žiaurumą aš jau buvau girdėjęs iš istorijos pamokų gimnazijoje, apie šungalvį Muravjovą-koriką ir jo kraugerius kazokus. Dabar įsitikinau, kad rusai nuo suki-limo laikų nė kiek nepasikeitė, o atvirkščiai, net dar labiau sužvėrėjo.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos

gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Margumynai

Keisti oro uostų pavadinimai

Kokių keistų oro uostų pavadinimų jums teko girdėti? „The Independent“ sudarė keisčiausių oro uostų pavadinimų sąrašą:

- Batman oro uostas (BAL), Turkijoje
- Useless Loop (Nenaudingos kilpos angl.) oro uostas (USL), Australijoje.
- Black Tickle (Juodojo kuteni-mo angl.) oro uostas (YBI), Kanadoje.
- Beaver Creek (Bebro įlankos angl.) oro uostas (YXP), Kanadoje.

Lėktuvu bus galima skristi stovint

Privati Kinijos oro bendrovė „Spring Airlines“ keleiviams, siekiantiems sutaupyti pinigų, greitai savo lėktuvuose pasiūlys stovimas vietas.

Oro linijos valdo 13 lėktuvų, tačiau jų nepakanka susidoroti su didėjančiais keleivių srautais bei naujų kelių poreikiu. „Mes jau užsisakėme 14 naujų orlaivių, tačiau lėktuvų gamybos procesas yra velniškai ilgas ir brangus“ , – teigė „Spring Airlines“ atstovas.

Stovimas lėktuvas galėtų talpinti 40 proc. daugiau keleivių nei įprastas

• ĮVAIRŪS SKELBIMAI •

* **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn, gali jums padėti šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus

- Moron (Idioto angl.) oro uostas (OZP), Ispanijoje
- Ogle (įsimylėjusio žvilgsnio angl.) oro uostas (OGL), Gvianoje
- Eek (Ai! angl.) oro uostas (EEK), JAV
- Pickle Lake (Marinuoto ežero, Marinuotų daržovių ežero angl.) oro uostas (YPJ), Kanadoje
- Deadhorse (Mirusio arklio) oro uostas (SCC), JAV.

Balsas.lt

orlaivis. Jis taip pat padėtų oro linijoms sutaupyti 20 proc. išlaidų bei suteiktų galimybę mažinti bilietų kainas keleiviams. Stovimas vietas pasirinkę keleiviai neišvengtų prievolės juosėti saugos diržus. Juos planuojama pritaisyti prie sienos.

„Spring Airlines“ teigia dėl šio sumanymo jau pasikonsultavusi su lėktuvus gaminančia įmone „Airbus“ ir gavusi šios patikinimą dėl stovimų vietų saugumo. Bendrovei teliko sulaukti oficialaus vyriausybės leidimo.

„Skynews“

* **Moteris ieško** (perka) pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

Parduodami 36 tomai „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959

m. Bostone. Kaina 250 dol.
Tel. 773–585–9500

DAINŲ ŠVENTĖS GALERIJA

Tūkstantmečio dainų šventėje „Amžių sutartinė“, per Lietuvą nuaidėjusios liepos mėn. pirmąjį savaitgalį, dalyvo per 42,000 dalyvių. Tarp 1,003 užsienio lietuvių, atvykusių į šią šventę, buvo galima sutikti ir jaunimą iš Brazilijos.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.

Amato tradicijos Vilniuje

Šių metų sausį prasidėjęs ir visus metus truksiantis nacionalinės programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ ir VšĮ „Amatų gildija“ projektas – „Vilniaus amatų paveldas“ toliau skleidžia amato tradiciją Vilniuje. Iki XVI a. vidurio amatininkų cechų įkūrimas Vilniuje priklausė nuo karaliaus valios. 1522 m. Vilniaus magistratas iš karaliaus Žygimanto Augusto išsikovojo teisę pačiam steigti cechus ir 1578 m., praėjus 56-iesiems metams nuo karališkosios privilegijos Vilniaus magistratui, buvo patvirtintas Vilniaus audėjų cecho statusas. Tai pirmasis Vilniaus magistrato patvirtintas amatininkų cecho steigimo statusas.

Audėjų specializacija buvo gana įvairi. Vieni jų audė lino audinius ir jais prekiaavo specialiose miestui priklausančiose parduotuvėse. Aksomininkai audė specialų gauruotą, minkštą ir aksomą panašų audinį. Bene gausiausią audėjų būrį sudarė gelumbės audėjai ir pakirpėjai.

Vilniuje buvo gaminamas lengvas gelumbės audinys – štametas, storas šiurkštus koltrišas ir kitų rūšių gelumbės audiniai. Kandidatas į audėjų cecho meistrus privalėjo išausti rankšluostį ir plonos drobės gabalą.

Audžiam Vilniaus miesto istoriją – Vilniaus audėjų cechas švietėjiško renginio metu bus skaitoma paskaita apie pirmąją Paragaudžio juostą, kuri buvo rasta archeologinių kasinėjimų metu. Ši paskaita pristatys audimo amato istorijos pradžią ir visi norintys galės pabandyti išausti šią juostą. Lankytojai turės galimybę pabandyti juostas pinti, austi rankinėmis staklėmis, išmėginti savo jėgas įdomiausiose audimo etapuose – audinio metimas ir audimas.

Vilniaus istorinį audėjų amatą švietėjiškame renginyje pristatys tautodailininkė-meno kūrėja Vita Babičienė ir Vilniaus dailių amatų asociacijos narė, VšĮ „Audimo manufaktūra“ vadovė Virginija Stigaitė.

„Audžiam Vilniaus miesto istoriją – Vilniaus audėjų cechas“ renginio metu taip pat bus galima aplankyti vienintelį Vilniuje XVI a. Vilniaus amatininkų cecho pastatą, adresu Rūdninkų g. 13, kuris per ilgus šimtmečius išlaikė nepakitusią planinę struktūrą. Šis pastatas, tai išskirtinis Vilniaus kultūros paveldo objektas, kuris atskleidžia ir įprasmina Vilniaus amatų cechų istoriją.

Vilniaus amatų asociacijos info

Juostų audėja Vilniaus Dainų šventės renginiuose.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.

JAV lietuvius pasveikino „UBS Financial Services“ Čikagoje

Liepos 10 d. vienos stambiausių Šveicarijos finansų įmonių „UBS Financial Services“ filialo Čikagoje pirmasis viceprezidentas investicijoms David Holan surengė šventinę ceremoniją Lietuvos tūkstantmečiui pažymėti, į kurią pakvietė LR generalinę konsulę Čikagoje Skaistę Aniulienę, LR garbės konsulus ir kitus garbius Lietuvos Bendruomenės narius. Priėmimo metu D. Holan nuširdžiai sveikino gausią JAV Lietuvių Bendruomenę iškilios Lietuvos sukties proga bei dovanavo UBS išleistą albumą „Pasaulio ordinarai – Tammann kolekcija“. Leidinį, į kurį

įtraukti ir keli pirmosios nepriklausomos Lietuvos laikotarpio Lietuvos Respublikos ordinarai, priėmė generalinė konsulė S. Aniulienė, kuri dėkodama pasidžiaugė įmonės parodytu dėmesiu bei savo ruožtu viceprezidentui įteikė M. Jovaišos fotografijų albumą „Neregėta Lietuva“.

„UBS Financial Services“ įmonės darbuotojai priėmė svečius trispalvėmis ir kita lietuviška atributika puoštoje salėje, vaišino specialiai Lietuvos tūkstantmečiui dekoruotu tortu.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

David Holan įteikia S. Aniulienėi UBS išleistą albumą „Pasaulio ordinarai – Tammann kolekcija“.

Ramūno Astrausko nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

„Gyvenimo paslaptys ir lemtys“

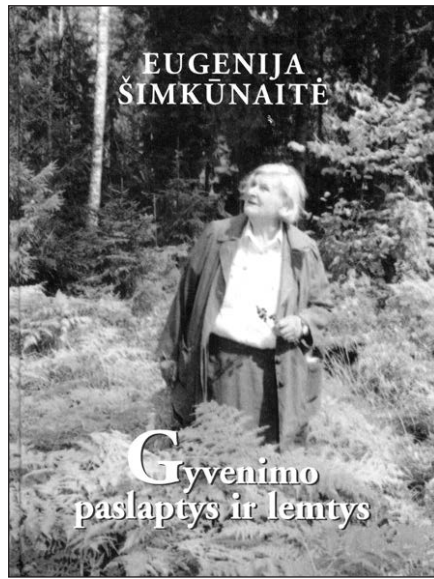
Eugenija Šimkūnaitė (1920 m. kovo 11 d. Novorosijsk – 1996 m. sausio 27 d. Vilniuje) – gydytoja žolininkė, etnografė, habilituota gamtos mokslų daktarė. Kas jos Lietuvoje nežinojo, kas nekalbėdavo apie jos galias ir keistenybes?! Vieni ją vadindavo žiniuone, kiti net ragana ją šaukė. Tačiau tiems, kuriems teko su ja bendrauti, ji paliko puikų žmogaus išpūdį.

Jau 13 metų, kai ši moteris ilsisi Tauragnų miestelio kalnelyje. Ant jos kapo jos pačios prašymu pasodinta vyšnia kiekvieną pavasarį pasipuošia baltais žiedais. Nors jos nebėra šioje žemėje, jos darbai – knygos, straipsniai, įvairiausi žolių receptai, o ir legendos apie ją – gerai žinomi Lietuvos žmonėms. Visą savo gyvenimą dr. E. Šimkūnaitė paskyrė vaistinių augalų, liaudies medicinos, kraštotyros tyrimams. Šiandien skaitytojams noriu pristatyti vieną jos knygų.

„Jei žmogus ką nors nori rasti, ieško ir negalvoja įsidėti tik į savo kišenę, tai būtinai randa. O jei nori į savo kišenę ir dar iš kito kišenės – apie paprasto žiedą nė negalvok“, – ant paskutinio knygos viršelio išspausdinti E. Šimkūnaitės žodžiai. „Gyvenimo paslaptys ir lemtys“ – tai knyga apie gamtos ryšį su žmogumi. Knygą sudaro keturi skyriai.

Pirmajame – „Metų paslaptys ir lemtys“ spausdinamas mėnesių horoskopas pagal paukščius, metų horoskopas pagal javus, plačiai aprašomi lietuvių metų darbai ir valgiai praėjusio amžiaus pradžioje. Ech, ar neįdomu mamytėms žinoti, koks paukštelis yra jos vaiko globėjas, ar kokiais javo metais gimė jų vaikas, kokią lemtį jis atsinešė gimdamas.

Antrasis skyrius skirtas fitoterapijos (gydymo augalais) pagrindams, trečiasis – seniesiems lietuvių papročiams (metūgalio burtai, saulės žymėjimas lietuvių kultūroje, Kūčių, velykiniai prietariai ir kt.).

Ketvirtajame skyriuje – praktiški patarimai susirgus viena ar kita liga, rašoma apie okultizmą, astrologiją, liaudies mediciną.

Manau, kad skaitytojai ne tik ras įdomių ir gerų patarimų, bet ir gėrėsis autorės rašymo stiliumi, jos kalba.

Knygą išleido leidykla „Žuvėdra“, 2003 m.

Knygos kaina – 16 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą knygą – 2,5 dol. mokestis. Prieš perkant knygą prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

**„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500**

PER ATLANTĄ SU...

Atkelta iš 4 psl. Jie turėjo ir indus bei puodus plauti.

Šiaip laiką žmonės praleisdavo šnekučiuodami, skaitydami arba lošdami kortomis, šaškėmis ir šachmatais. Tris vakarus valgykloje rodė filmus. Ten pat buvo laikomos ir įvairių tikybų pamaldos.

Mums paaugliams buvo tik viena pareiga – pasikloti lovą. O paskui gali daryti, ką nori. Išlandžiojom visus denius ir kampus, išskyrus draustiną vietas. Bet ir ten įkalbėjau vieną jūrininką mane išileisti. Tas, nuste-bęs mano geros anglų kalbos, pristatė mane kapitonui ant tiltelio, iš kur laivas vairuojamas.

Jis sako kapitonui: „Get a load of this kid!“ (Tik pažiūrėk į šį vaikną!). O man: „You sure you’re not an Army brat?“ (Ar tu tikras, kad nesi armijos kariškio vaikas?) Paaiškinau, kad anglų kalbos mokiausi ne tik gimna-zijoje, bet ir privačiai, pas vieną senutę vokietę, kuri Amerikoje buvo 60 metų išgyvenusi ir kalbėjo „amerikoniš-kai“, be jokio akcento.

Be to, buvau lankęs Amerikos kariuomenės anglų kalbos kursus, po kurių rodydavo kaubojiškus filmus ir kartūnus (animacinius filmukus). Ypatingai kreipdavo dėmesį į teisingą ištaraimą. Mūsų mokytojas-majoras civiliniame gyvenime buvo „speech“ specialistas, kuris paruošdavo akto-rius scenai ir filmui.

Anglų kalba – didelė nauda

Anglų (amerikiečių) kalbos geras valdymas man greitai išėjo į naudą. Vien tik dėl to kapitonas leido man už laivo vairo pastovėti, o paskui ap-žiūrėti, su palydovu, visą laivo maši-neriją. Nusileidus į žemiausią denį pamačiau tą galingą 9,000 arklio jėgų variklį, kuris nesustojamai suko ma-syvinį laivo propelerį.

O po 5 mėnesių, jau esant Čika-goje, kai išlaikiau anglų kalbos egza-minus, mane keturklasej amerikiečių gimnazijoje pakėlė iš karto į trečių metų anglų kalbos kursą, nors šiaip buvau tik pirmokas. Kelly High School direktorė net tėvelius iškvietė, juos pasveikindama su mano pasi-sekimu. Tai pirmas toks įvykis, mo-kyklos istorijoje, direktorė sakė.

(Po šiai dienai nesuprantu kai kurių imigrantų su „Me no speak no English“ laikysena. Tai kodėl tu „nespykini“? Ar tu meksikietis pro vielą pralindęs, ar lietuvis su pirmos klasės bilietu atskridęs – juk žinai, kad Amerikoje atsidursi. Tai kodėl iš anksto nepramokti kalbos? Neišmo-kęs krašto kalbos, visuomet liksi ne tik antraeilis, bet ir trečiaeilis pilietis – ar Amerikoje, ar Argentinoje.)

Kur uniformos?

„Gen Haan“ įgulą sudarė apie 80 jūreivių ir tik saujelė karininkų. Bu-vau kiek nuste-bęs, jog niekas beveik uniformų nedėvėjo. Tik kapitonas turėjo baltą kepurę su aukso lapeliais apsuptu inkaru. Šiaip buvo apsiren-gęs trumpų rankovių spalvotais marškinėliais ir tamsiom kelnėm. Kapitonas paaiškino, kad prekybos laivyno įgulos (merchant marine) paprastai uniformų neturi. Jas gali pirkti tik laivo karininkai, bet ir tai nėra privaloma. Dažniausiai karinin-kai pasitenkina tik jiems būdingomis kepurėmis.

O jeigu laivų bendrovė, sakykim, turizmo (cruise line), nori turėti uni-

formuotą įgulą, tai ji pati parūpina uniformas, už kurias vėliau iš algos atskaito, pridėjo kapitonas.

Be kapitono buvo jo padėjėjai (first, second and third officer), ryši-ninkas (chief radio officer), laivo inži-nierius (chief engineer), ūkvedys (chief purser) ir laivo daktaras (ship’s medical officer).

Armėnas – lietuviškai

Pastarasis sudarė lietuviams di-delę staigmeną. Pats būdamas armė-nų kilmės amerikietis, visai gerai kalbėjo lietuviškai. Pasirodo, jis kilęs iš Connecticut valstijos, rodos, iš Hartfordo. Jo pavardės tiksliai neat-simenu: Mamoulian, Mardoulian ar panašiai.

Jis gyveno tarp lietuvių ir su vienu lietuviu mediciną studijavo. O tas lietuvis mūsų daktarą dažnai į namus pasikviesdavo, paragauti ma-mos kugelio ir kitų lietuviškų ska-nėstų.

Kaip laivo daktaras jis turėjo erd-vias patalpas, kuriose dažnai pasi-kviesdavo lietuvaite. Ten jas pavai-šindavo kava, pyragaičiais ir konjaku. Buvo linksmo būdo, mėgdavo špo-sauti ir pafilrtuoti.

Transporto komendantas buvo Amerikos armijos majoras E. E. Co-well. Jis tvarkė visus keleivių – imi-grantų reikalus, bet pačiai laivo įgu-lai nepriklausė. Turėjo taip pat kelis armijos karininkus ir seržantus kaip pagalbininkus.

Vėliausios žinios

Kas rytą išeidavo 2–4 puslapių laivo biuletenis – „Nachrichten-blatt“. Čia rasdavom jūrlapį su kas-dieną nuplauktu nuotoliu, pasaulio žinių santraukas, laivo parėdymus, dienos valgiaraštį ir kartais net karikatūrų.

Biuletenis ir visi pranešimai gar-siakalbiu buvo vokiškai, nes tame plaukiojančiame Babelio bokšte visi vokiškai suprato. Redaktoriais buvo E. Zurovskis (žydas?) ir V. Zalite (lat-vė?).

Visas Atlantas buvo „ramus, kaip Zarasų ežeras“, pasak tėvelio. Artė-jant prie Amerikos krantų sužinojom, kad sovietai gegužės 12 d. pagaliau nuėmė 11 mėnesių užsitęsusią Ber-lyno blokadą. Vakarai triumfuoja! Taip pat sužinojom, kad Monako princas Louis II mirė nuo kraujo už-krėtimo. O iš Paryžiaus atėjo žinutė, jog policija sugriebė visą savaitraščio „France Dimanche“ laidą, nes ten buvo paviešinta Anglijos princesės Margaret nuotrauka ...su mažai ką dengiančiu maudymosi kostiumu.

Lygiai po 10 dienų sustojom prie New Yorko Long Island (salos). Buvo gegužės 13 d., penktadienio vakaras – prietaringiems nepalanki diena. Pra-nešė, kad per naktį būsime ant inkaro, o anksti rytą – į Manhattan prie-plauką.

Taipogi pranešė, kad 40-ties as-menų dokumentai yra sulaikyti... tol, kol tinkamai neišvalys savo patalpų. Tuo tarpu sukrutom paskutinei va-karienei laive: pupelių sriuba, žalios alyvuogės, jautienos kepsnys (Yankee pot roast), bulvių košė, šparagai, ab-rikosų kompotas, šviežiai kepta duo-na, sviestas, pienas, kava ir cukrus.

Naktis buvo ūkanota. Tolumoj galėjom įžiūrėti tik Laisvės statulos apšviestą fakelą. Rytoj – į naują žemę, į naują gyvenimą.

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 2009 m. liepos 12 d., sulaukusi 88 metų mirė

A † A ONA MAČIUKIENĖ

Giliame nuliūdime liko: dukra Sigita Tylienė Šlutienė su šeima ir giminės Lietuvoje.
Laidotuvės privačios.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A VILŪNĖ MALIORYTĖ KIRVELAITIENĖ 1942–2008

Jau suėjo 1 metai, kai a. a. Vilūnė iškeliavo amžinybėn 2008 m. liepos 17 d. Šv. Mišios už a. a. Vilūnę bus aukojamos Pal. Jurgio Matulaičio misijoje 9 val. ryto šį sekmadienį, liepos 19 d. Vienerių metų mirties sukakties proga yra pasodintas „Gingko“ medis Pasaulio lietuvių centre.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Vilūnę maldose ir toliau remti Lietuvių Skautų sąjungos Rako sto-vyklą bei St. Jude’s Childrens Hospital.

Šeima dėkoja visiems, kurie per paskutinius metus iš viso suaukojo daugiau negu 2,000 dol. Rako stovyklai ir 1,000 dol. St. Jude’s Childrens Hospital a. a. Vilūnės atminimui.

Sutelk mus, Viešpatie, būrin, padangėj savo atviroj.
Ramybėj ir tyloj maldaut jauna širdim.

Liūdintis vyras Justinas, sūnus Vytenis, sūnus Audrius su žmona Vilija, vaikais Indraja ir Kovu bei visi giminės

PADĖKA

A † A BRONIUS POLIKAITIS

Mirė 2009 m. balandžio 3 d.

Dėkojame visiems už pareikštas užuojautas, atsi-lankymą koplyčioje, už gėles ir už dalyvavimą laidotuvių Mišiose.

Dėkojame kun. Antanui Saulaičiui, SJ už atsisveiki-nimą koplyčioje, už šv. Mišias ir už pamokslą.

Dėkojame kun. Antanui Markui, kun. Gediminui Jankūnui, kun. Jonui Kuzinskui ir Lukui Laniauskui, SJ už kartu dalyvavimą Mišių aukoje.

Dėkojame Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios parapijos chorui ir visiems prisidėjusiems prie giesmių šv. Mišių metu.

Dėkojame už aukas šv. Mišioms.

Dėkojame už aukas Dainavos stovyklai ir Dainavos fondui (5,630 dol.)

Nuoširdžiai dėkojame jums visiems, buvusiems su mumis šioje skaudžioje valandoje.

Nuliūdusi šeima

**Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atminkime savo testamente.**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius** praneša, kad šv. Mišios už lakūnus didvyrius Steponą Darių ir Stasį Girėną, tragiškai žuvusius prieš 76 metus, liepos 17 d., bus atnašaujamos sekmdienį, liepos 19 d., 10:30 val. r. Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

Darius ir Girėnas

♦**Spalio 11 d. vyks kasmetinis Čikagos maratono bėgimas.** Kviečiame visus, bėgsiančius šių metų Čikagos maratoną, registruotis el. pašto adresu: agne@konsulatas.org arba tel.: 312-397-0382, trump. nr. 204 (Agnė Vertelkaitė). Žinutėje nurodykite sa-

vo vardą ir pavardę, telefono numerį bei el. pašto adresą. Jau nuo birželio 13 d. kiekvieną šeštadienį 9 val. r. „Waterfall Glen Forest Preserve“ parke (Cass Ave & Northgate Rd., Willowbrook, IL 60527) vyksta maratono bėgimo treniruotės.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Chorvedžiai kviečiami į pasiruošimo IX dainų šventei Toronte seminara.** Seminaras vyks Dainavos stovyklavietėje (Manchester, MI, JAV) rugpjūčio 20–23 dienomis. Kviečiame dalyvauti visus Šiaurės Amerikos chorų, dainos vienetų chorvedžius, vienetų atstovus. Seminare bus pristatytas šventės repertuaras, pradėti pasiruošimo darbai. Daugiau informacijos ir registracijos lapus rasite IX dainų šventės Toronte 2010 tinklalapyje:

www.dainusvente.org

♦**„Meno8dienos“, kūrybinė stovykla** suaugusiems, penktą kartą ruošiamą š. m. rugpjūčio 23–30 dienomis Neringos stovykloje, Vermont. Daugiau informacijos apie stovyklą „Meno8dienos“ rasite: www.neringa.org

Prašo pagalbos

Sveikiname Jūsų laikraštį su 100 metų jubiliejumi. Linkime dar ilgų ir kūrybingų metų.

Lietuvoje bibliotekoms ateinančioms metams labai sumažintas finansavimas knygoms ir spaudai. Todėl mes griebiamės visokių būdų, kad mūsų skaitytojas kuo mažiau pajustų spaudos trūkumą. Vienas iš būdų – prašyti pačių redakcijų pagalbos. Gal yra kokia galimybė gauti Jūsų laikraštį mūsų bibliotekai Panevėžyje kitais metams? Suprantame, kad tai

didelis prašymas. Liekame su viltimi. Mūsų bibliotekos adresas: Panevėžio apskr. G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, Respublikos 14, 35184 Panevėžys.

Vida Kuodytė

Periodikos skaityklos vedėja
tel. 50-16-97

Redakcijos prierašas. Gal kas iš skaitytojų gali užprenumeruoti „Draugą“ šiai Panevėžio bibliotekai. Būtume dėkingi.

Ieško giminių

Ieškome Galinos Leonienės, gyvenusios Bradford, NH (adresą redakcijai žinomas). Pastaruoju metu Galina neatsako į laiškus. Gal gali atsilipti jos vaikai ar vaikaičiai. Giminaičiai iš Kauno ieško jos dėl žemės grąžinimo.

Ką nors žinančius apie G. Leonienę, prašome skambinti tel.: 708-309-2262 (Maria Kelleher).

R. Borisovas. Horno ragas, 2009

Noriu pranešti, kad išleistas kalendorius, skirtas Tūkstantmečio odisejos žygiui su „Ambersail“ jachta paminėti. Žygio dalyvis dailininkas Romanas Borisovas Indijos vandenyne sukūrė „Ambersail“ akvarelių ciklą. Jos išspausdintos pusantrų metų (2009 liepa – 2010 gruodis) 40x40 cm sieniniame kalendoriuje.

Julius Martinonis

Nuostabu, kad net prieš 100 metų „Draugo“ steigėjai įžvelgė būtinumą ir prasmę steigti lietuviška dvasia pagrįstą dienraštį toli už tėvynės ribų. Tomis dienomis tai nebuvo tik paprastas technikos pasiekimas, nebuvo lengva rasti patikimų bei talentingų darbuotojų dirbti redakcijoje, o finansinės kliūtys turėjo būti milžiniškos. Prabėgo karo laikai, globalinės ekonominės krizės, pasaulinio masto pasikeitimai, būta nuostolių, laimėjimų. Bet net ir po šimtmečio „Draugas“ vis dar gyvuoja! Tai nuopelnas visų tų, kurie ištikimai ir darbščiai savo rankose laiko šio svarbaus lietuviško židinio likimą.

Nuoširdžiai sveikiname „Draugo“ tarybą, redakcinę kolektyvą, administraciją, visus darbuotojus ir ypatingai mūsų lietuvišką visuomenę, kuri nenuilstamai remia, skaito ir džiaugiasi „Draugo“ gyvavimu. Lai „Draugas“ mus visus lankys ir antrąjį šimtmetį!

Lietuvių Fondas

Rimantas Griškelis

Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas

Sveikinu „Draugą“ švenčiantį 100-mečio gimtadienį! Sveikinu darbščiasias redaktoras ir visus darbuotojus, be kurių ir šio laikraščio nebūtų. Ilgiausių metų!

Birutė Prasauskienė, Lomita, CA

PLB XIII seime su LR prezidente Dalia Grybauskaitė susitiko iškilios JAV lietuvių (iš kairės): ses. Margarita Bareikaitė, Marija Remienė, Angelė Nelsienė, Birutė Vilutienė ir Aušrelė Sakalaitė.

Žilvino Beliausko nuotr.

Vilniuje pasibaigė liepos 8–10 dienomis vykęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) XIII seimas. Jame dalyvavo 140 atstovų iš 31 krašto: kraštų Lietuvių Bendruomenių pirmininkai bei rinkti atstovai, PLB valdyba, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybos atstovai, PLB Garbės teismo, Kontrolės komisijų pirmininkai ir nariai.

Per tris Seimo darbo dienas delegatams buvo pateiktos PLB valdybos, Kontrolės komisijos ir Garbės teismo ataskaitos, išklausyti pranešimai dėl Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės pertvarkymo, aptarti lituanistinio švietimo užsienio šalyse, sielovados klausimai, diskutuota, kokia parama reikalinga iš Lietuvos išlaikyti lietuvių užsienyje ir kitais klausimais. PLB seimas išrinko naują Valdybą.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Veronika Pleskus, gyvenanti **St. Pete Beach, FL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai ačiū.